

ชุดวรรณกรรมเที่ยงคืน: ความรักไม่อาจเอาชนะอิสรภาพ

H. G. Wells: The Country of the Blind - ดินแดนคนตาบอด

เอช. จี. เวลส์ : เขียน (มโนราห์ : แปล)

ต้นฉบับงานแปลนี้ ได้รับมาจาก ปิยะวิทย์ เทพอำนวยสกุล และได้รับอนุญาตให้เผยแพร่

เลยจากยอดเขาซิมโบราไซไปสามร้อยไมล์กว่า พ้นจากภูเขาไฟโคโตปาสีที่มีหิมะปกคลุมไปหนึ่งร้อยไมล์ กลางป่าดิบพรุบนเทือกเขาแอนเดสแห่งเอกวาดอร์ ยังมีหุบลึกลับกลางขุนเขาที่ตัดขาดจากโลกมนุษย์ เรียกขานกันว่า ดินแดนคนตาบอด เมื่อนานมาแล้ว หุบเขานี้ยังเปิดกว้างต่อโลกภายนอก ยินยอมให้คนบุกบันเลาะเลียบหุบเหวสูงชันน่าเสียวไส้ ย่ำน้ำแข็งไปเยือนทุ่งกว้างสุดสยดสยองของหุบเขาได้ แล้วก็มีคนไปถึงที่นั่นจริงๆ มีครอบครัวลูกครึ่งเปรูอยู่หนึ่งหรือสองครอบครัว หลบหนีความกระหายใคร่มีและใจเหี้ยมเกรียมป่าเถื่อนของผู้ปกครองชาวสเปนใจทมิฬคนหนึ่งไปอยู่ในหุบลึก ครั้นแล้วภูเขาไฟมินโดแบมบาก็เกิดปะทุครั้งมหิพาร ครั้งนั้นเมืองควิโตตกอยู่ในราตรีกาลตลอดสิบเจ็ดวัน น้ำในยักวักชืดเดือดปุดๆ ภูเขาทรายต้องลอยเลื่อนผิวน้ำไปไกลถึงท่าเรือกัวยาquil ตามแนวเนินริมฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก เกิดปรากฏการณ์แผ่นดินถล่ม หิมะหลอมละลายและน้ำไหลบ่าเข้าท่วม ยอดเขาอะริวาก้าถล่มสะเทือนเลื่อนลั่นลงมาทั้งแถบ ปิดกั้นทางเข้าสู่ดินแดนคนตาบอดไว้จากเจ้าหน้าที่สำรวจของโลกภายนอกตลอดกาล

ระหว่างที่โลกเขย่าเขยื้อนตัวอย่างรุนแรงนี้ โชคชะตาก็กลั่นแกล้งขวางกั้นชายผู้หนึ่งไม่ให้กลับคืนสู่หุบเขา ชายผู้นี้เป็นคนรุ่นแรก ๆ ที่เข้าไปตั้งถิ่นฐานในหุบเขา เขาจึงจำต้องตัดใจลืมลูกเมียมิตรสหายและทรัพย์สินสมบัติทุกประการบนภูเขา แล้วลงมาตั้งต้นชีวิตใหม่ในพื้นที่ราบ หลังจากเริ่มชีวิตใหม่ได้ไม่นานก็ต้องล้มป่วยและมาตาบอดลงเสียก่อน แล้วก็ตายไปในระหว่างถูกลงทัณฑ์ขณะทำงานในเหมืองแร่ แต่เรื่องที่เขาเล่าได้กลายเป็นตำนานที่ยังคงล่องลอยอ้อยอิ่งอยู่ตามแนวยาวเหยียดของเทือกเขาแอนเดสมาจวบจนทุกวันนี้

เขาเล่าว่า เหตุไฉนจึงกล้าเสี่ยงกลับออกจากดงลึกแห่งนั้น ซึ่งสมัยยังเด็กเขาเคยนั่งผูกติดอยู่บนหลังลาม่าข้างๆ ห่อเครื่องมีมัตใหญ่ เขาบอกว่าหุบเขาแห่งนั้นมีทุกสิ่งทุกอย่างที่ดวงใจมนุษย์ใฝ่ฝันหา น้ำจืดหวานอร่อย ทุ่งหญ้าแผ่ซีกไกล อากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี เนินเขาเป็นดินอุดมสีน้ำตาลปกคลุมด้วยเหล่าไม้พุ่มเตี้ยขึ้นพันกันและให้ผลโอชา ที่เนินเขาด้านหนึ่งเป็นดงสนใหญ่ทะยานเมฆ แยกหิมะที่ถล่มลงมาไว้บนยอดสูง ไกลออกไปทั้งสามด้านมีผาใหญ่สีเทียวปนเทาซึ่งปลายยอดปกคลุมด้วยน้ำแข็ง แต่ธารน้ำแข็งกลับมิได้มุ่งมายังหุบเขา หากไหลเลื่อนไปทางเนินที่ห่างออกไปอีก นาน ๆ ที่ก้อนน้ำแข็งมหึมาจึงจะหล่นลงบนฟากที่เป็นหุบเขาสักครั้ง ในหุบเขานี้ไม่มีฝนและหิมะตก แต่อุดมด้วยต้นน้ำลำธารอันก่อให้เกิดทุ่งเขียวขจีสำหรับเลี้ยงสัตว์ และมีคลองส่งน้ำแล่นกระจายไปตลอดทั่วหุบเขา บรรดาผู้ตั้งถิ่นฐานล้วนอยู่ดีมีสุข สัตว์เลี้ยงก็อ้วนหนาสำราญออกลูกออกหลานมาไม่ขาด

แต่ถึงกระนั้นก็ยังมึ่เรื่องหนึ่งที่ทำลายความสุขสงบของผู้คนในหมู่บ้าน และเรื่องเดียวนี้ทำลายความสุขได้อย่าง ร้ายกาจ นั่นก็คือเกิดโรคประหลาดขึ้นในหมู่บ้าน เด็กทุกคนที่เกิดที่นั่นล้วนแล้วแต่ตาบอด และรวมถึงเด็กรุ่นโต บางคนด้วย ที่ชายผู้นั้นผู้สุดท้ายที่ไต่เลียบหน้าผา บากบั่นฝ่าฟันอันตรายออกมา ก็เพื่อจะหาเครื่องรางของขลัง หรือยาถอนพิษโรคตาบอดนั้นนั่นเอง สมัยนั้นเมื่อเกิดเรื่องเช่นนี้ ผู้คนจะไม่นึกถึงเชื้อโรคหรือการติดเชื้อ หากจะ คิดถึงบาปผิดที่เคยกระทำ เขาถึงเห็นว่าสาเหตุของโรคร้ายก็คงจะเป็นเพราะพวกอพยพที่ไม่มีนักบวชมาด้วย เหล่านี้ ไม่ได้ก่อตั้งสถานสักการะทันทีที่มาถึงหมู่บ้าน เขาเองก็อยากให้อาจารย์ในหมู่บ้านมีสถานสักการะที่สวยงาม ได้ผลตามเจตนา และราคาถูก เขาอยากได้วัตถุบูชาและเครื่องรางประเภทที่ช่วยเสริมศรัทธาของคน หรือไม้กั วัตถุศักดิ์สิทธิ์ เหริยญ และบทสวดมนต์ลึกลับ ในกระเป๋าเงินของเขาเองก็พกแท่งเงินของชาวพื้นเมืองอยู่แท่ง หนึ่ง แต่เขาไม่เคยเอ่ยปากเล่าให้ใครฟัง ยังยืนกรานแบบคนโกหกไม่แก่งว่าในหมู่บ้านไม่มีของเช่นนั้น

เขาบอกว่าทุกคนต่างนำเงินและของประดับประดามารวมไว้ที่เดียวกัน เพราะบนนั้นไม่รู้จะใช้สมบัติไปทำอะไร จากนั้นจึงนำเงินไปซื้อของศักดิ์สิทธิ์เพื่อมาบดเป่าโรคร้าย ข้าพเจ้านึกภาพหนุ่มภูเขานัยน์ตามัว ผิดกร้านคล้ำ แดด ผอมโซ กระวนกระวาย มือจับปีกหมวกอย่างร้อนรน ชายผู้ห่างวิถีชีวิตคนพื้นราบไปนาน เล่าเรื่องให้ นักบวชซึ่งทำตาลูกตั้งใจฟัง ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ ข้าพเจ้านึกภาพออกว่าเขาคงอยากรีบ กลับคืนสู่หมู่บ้านพร้อมยาซึ่งขลังด้วยมนต์วิเศษแห่งศรัทธาและมีฤทธิ์รักษาโรคได้ชะงัด เขาคงแสนท้อสิ้น หวังเมื่อกลับไปพบกบองพะเนินหินถล่มในที่ซึ่งเคยมีหน้าผายื่นออกมา เรื่องราวเคราะห์ร้ายที่เหลือของเขาเป็น อย่างไรข้าพเจ้าจนปัญญาที่จะทราบ ข้าพเจ้ามารู้ข่าวอีกทีก็เมื่อเขาเคราะห์ร้ายตายลงในอีกหลายปีต่อมา คน จรจากป่าคนนี้ช่างน่าเวทนานัก ลำธารที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นเส้นทางเลียบหน้าผา บัดนี้ไหลถึงทะเลลึกมาจากปากถ้ำ หิน และตำนานของเรื่องราวที่เขาบอกเล่าอย่างขาดๆ วั่น ๆ ก็กลายมาเป็นตำนานแห่งชนเผ่าตาบอด 'บนนั้น' ซึ่งยังพอหาฟังได้บ้างในทุกวันนี้

และนับจากนั้นโรคร้ายก็ดำเนินไปตามวิถีของมันท่ามกลางหมู่บ้าน ซึ่งบัดนี้ถูกตัดขาดและถูกล้อมเลือน คนเฒ่า คนแก่มองอะไรไม่เห็น ต้องอาศัยมือคลำเอา คนหนุ่มสาวเห็นเพียงเงื่อนราง ส่วนลูกๆ ของคนเหล่านี้มองอะไร ไม่เห็นเอาเลย แต่ชีวิตในหมู่บ้านหิมะล้อมรอบนั้นแสนง่ายตาย คนที่นี่ไม่สนใจโลกภายนอก ต้นไม้เล็กก็ไร้หนาม แหลมที่มิดำ ไม่มีแมลงมีพิษหรือสัตว์ร้าย จะมีก็เพียงลามานิสัยอ่อนโยนที่ถูกรุ่นดูดกระดากลากตามแนว ก้นแม่น้ำหัดเล็กที่ไหลมาจากหุบเหว นัยน์ตาของคนในหมู่บ้านเริ่มมัวลงทีละเล็กละน้อย ไม่มีใครสังเกตเห็น การ ตาบอดตาใสของตัวเอง พวกเขาจึงมีพาหุกลุ่ลนไปทางโน้นทางนี้ จนกระทั่งแต่ละคนรู้จักพื้นที่ทุกตารางนิ้ว ของหมู่บ้านได้อย่างน่าอัศจรรย์ ทำยที่สุดเมื่อดวงตาบอดสนิท คนทั้งหมู่บ้านก็ยังใช้ชีวิตกันต่อไปได้ มีหน้าซำยังมี เวลาพอให้ปรับตัวกับเรื่องไฟฟ้า สามารถลองก่อไฟในเตาหินจนสำเร็จ

ในตอนแรกชาวบ้านที่นี่ก็เป็นเพียงกลุ่มคนใช้ชีวิตง่าย ๆ ไม่รู้หนังสือ และรับวัฒนธรรมสเปนมาเพียงผิวเผิน เท่านั้น แต่สิ่งหนึ่งที่มีอยู่และตกทอดกันมาเป็นประเพณี นั่นก็คือศิลปะและปรัชญาที่สาบสูญของชนชาติเปรูปู

ดั้งเดิม ผ่านไปรุ่นแล้วรุ่นเล่า หลายอย่างถูกลืมเลือนไป แต่หลายสิ่งก็ถูกสร้างขึ้นใหม่ ส่วนประเพณีของโลกกว้างที่จากมากลับกลายเป็นตำนานปรัมปราโคมลอยพว้าเลือน ยกเว้นจากสายตาแล้ว ร่างกายส่วนอื่นๆ ของพวกเขาแข็งแรงใช้การได้ดีทั้งสิ้น และในไม่ช้า โชคชะตาก็ส่งผู้มีความคิดแปลกแหวกแนวและมีวาทีลึบมาสู่หุบเขาแห่งนี้ แล้วต่อมาก็ส่งมาอีกคนหนึ่ง คนทั้งคู่หาชีวิตไม่แล้ว หากได้ทั้งหลายสิ่งหลายอย่างไว้ จากนั้นมาชุมชนเล็กๆ ก็ขยายตัวขึ้น ทั้งจำนวนคนและความเข้าใจในเรื่องราวต่างๆ เมื่อชุมชนประสบปัญหาไม่ว่าทางสังคมหรือทางเศรษฐกิจ ก็หาทางแก้ไขกันไปได้ ผ่านไปรุ่นแล้วรุ่นเล่า รุ่นแล้วรุ่นเล่าผ่านไป แล้วก็มาถึงวันที่เด็กคนหนึ่งลืมตาขึ้นมาดูโลก ห่างจากวันที่บรรพบุรุษได้ออกจากหุบเขาไปพร้อมกับแท่งเงินเพื่อขอความช่วยเหลือจากพระเจ้าและไม่เคยหวนกลับมาอีกนับได้สิบห้าชั่วอายุคน ในเวลาไล่เลี่ยกันนั้นก็ให้บังเอิญมีชายผู้หนึ่งเดินทางจากโลกภายนอกเข้ามาถึงชุมชนแห่งนี้ และต่อไปนี่คือเรื่องของชายคนนั้น

ชายคนนี้เป็นชาวเขาจากดินแดนไม่ใกล้ไม่ไกลจากคิโตนัก เขาเคยบุกบันไปจนได้เห็นทะเลและท้องโลกกว้างมาแล้ว เขาเป็นนักอ่านที่ตะลึงอ่านด้วยความคิดแปลกใหม่ในหัว มีสติปัญญาเฉียบแหลม กล้าได้กล้าเสีย คณะป็นเขาชาวอังกฤษในเอกวาดอร์ได้รับเขาเข้าร่วมคณะ เพื่อทดแทนคนนำทางชาวสวิสซึ่งล้มป่วยลงเสียคนหนึ่งจากที่มีอยู่สามคน เขาป็นเขาลูกโน้นลูกนี้ แล้วมาวันหนึ่งก็ถึงคราวป็นยอดเขาพาราสโกโตเปเตล หรือแมตเตอร์ฮอร์นแห่งแอนเดส ที่นั่นเองที่เขาหายสาบสูญไปจากโลกภายนอก อุบัติเหตุคราวนั้นถูกเล่าขานซ้ำหลายครั้งหลายหน แต่เรื่องของพอยน์เตอร์นับว่ามีสีสันที่สุด เรื่องของพอยน์เตอร์บอกว่่านักป็นเขาคณะเล็กบุกบันขึ้นไปตามเนินเขาสูงชันคดโค้งบ้างด้วยความยากลำบากจนถึงตีนเขาสูงเงื้อมลูกสุดท้าย ครั้นพอตกกลางคืนก็ช่วยกันสร้างที่กำบังได้ชะง่อนผาเล็กๆ ซึ่งทุกทิศล้อมรอบล้วนแต่เป็นหิมะ และแล้วไม่ช้าก็พบว่าภูเนชหายตัวไปท่ามกลางบรรยากาศของพลังขานแท้ที่น่าตื่นตาตื่นใจ ทุกคนช่วยกันกู้เรียกแต่ไม่มีเสียงตอบ ทั้งเรียกชื่อทั้งผิวปากก็แล้ว คินนั้นไม่ได้หลับนอนกันทั้งคณะ

พอรุ่งสางจึงมองเห็นรอยที่เขาไถลตกลงไป ดูท่าทางแล้วคงไม่ทันได้ร้องล่ำแอะด้วยซ้ำ เขาเลื่อนไถลไปทางปากตะวันออกของภูเขานั่นเป็นด้านที่ไม่เคยมีใครเหยียบย่างไปถึง ร่างคนชนเข้ากับผาหิมะชันข้างล่างนั้น แล้วครูดไปตามเนินหิมะพังทะลาย รอยของเขาตรงดิ่งไปยังขอบชะง่อนผาน่าหวาดเสียว ซึ่งพันไปจากหน้าผานั้นทุกสิ่งทุกอย่างซุกซ่อนตัวอยู่ เบื้องล่างที่ไกลแสนไกลในหุบเขาที่ไม่มีทางเข้าถึง พอจะแลเห็นหมู่ม้าหยัดยืนขึ้นท่ามกลางหมอกพว้าเลือนได้ ดินแดนคนตาบอดที่สาบสูญนั่นเอง แต่ทุกคนในคณะไม่ทราบว่่านั้นคือถิ่นลี้ลับของคนตาบอด และแยกไม่ออกว่่ามันมีความแตกต่างอันใดจากหุบเขาแคบอื่นๆ บนภูเขา อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทำลายขวัญของคณะจนต้องยกเลิกการป็นเขาในบ่ายวันนั้นเอง แล้วพอยน์เตอร์ก็ถูกเรียกไปรอบก่อนจะทันได้เริ่มป็นเขาครั้งใหม่ จนกระทั่งทุกวันนี้ ยอดเขาพาราสโกโตเปเตลก็ยังคงไร้ผู้พิชิต และเพิงพักของพอยน์เตอร์ก็ล้มพังไม่มีใครเหลียวแลอยู่ท่ามกลางหิมะเว้งว่างนั่นเอง

แต่ชายผู้ตกหน้านั้นผากลับรอดชีวิต เขาไหลไปถึงปลายสุดของเนินแล้วร่วงลงไปร่วมสามร้อยเมตร หล่นลงกลางหมอกหิมะบนเนินซึ่งสูงกว่าเนินหิมะข้างบนเสียอีก ร่างเขาหมุนคว้างและหมดสติรับรู้ แต่กระดูกกระดูกเดียวไม่มีส่วนใดบอบสลาย สุดท้ายร่วงตกลงบนเนินไม่ชันนัก ร่างเขากลิ่งหลุนๆ จนมานอนแน่นิ่งอยู่ใต้ปุ๋ยหิมะขาวโพลนอ่อนนุ่ม ซึ่งกลิ้งหล่นมาพร้อมกับเขาและช่วยชีวิตเขาไว้ ตอนที่ฟื้นขึ้นมา สติอันรางเลือนทำให้เขาเผลอคิดไปว่านอนป่วยอยู่บนเตียง ครั้นต่อมาสติปัญญาของนักไต่เขาก็ค่อยๆ กลับคืนมาเป็นของเขาบ้าง เขาอนอนพักนิ่งๆ อยู่เป็นนานสองนาน จนกระทั่งตามองเห็นดวงดาวบนฟ้า เขาอนคิดว่าราบกับพื้นพลาจนั่นก็สงสัยว่าอยู่ที่ใดและเกิดอะไรขึ้นกับตัวเอง ลองสำรวจแขนขาแล้วก็พบว่ากระดูกเสียหลุดหายไปหลายเม็ด และชายเสื้อคลุมพลิกตกลงครอบศีรษะอยู่ มีดที่กระเป่าไม่อยู่แล้ว หมวกก็หายไปเช่นกันทั้งที่มัดเชือกไว้ใต้คางติดดี นึกออกแล้ว เขาเที่ยวเดินหาหินสักก้อนจะมาหนุนยกผนังเพิงนั่นเอง ขวานจามน้ำแข็งก็หายไปแล้ว เขากะจางแจ้วแล้วว่าตนคงต้องตกหน้าผาลงมา แล้วจึงเงยหน้าขึ้นมองเส้นทางโลดโผนเสี่ยงตายซึ่งดูน่าสยดสยองยิ่งขึ้นท่ามกลางแสงเดือนที่เพิงลอยขึ้นบนฟ้าได้ไม่นาน พักใหญ่ ๆ ที่เขาอนเหม่อมองเงื่อมผาขีดขาวซึ่งตระหง่านง้ำอยู่เบื้องบนค่อยๆ โผล่ขึ้นจากความมืดที่ละน้อย ความงามลึกลับหลอนหลอกของมันสะกดให้เขานิ่งตะลึงไปชั่วขณะ ครั้นแล้วเขาก็หัวเราะอย่างเป็นบ้าเป็นหลังปนกับเสียงสะอื้น...

เนิ่นนานทีเดียวกว่าเขาจะรู้ว่าตัวเองอยู่ใกล้กับขอบผาหิมะชั้นล่าง ซึ่งเมื่อมองต่ำลงเบื้องล่าง แสงจันทร์ส่องให้เห็นเนินที่พอจะปีนลงไปได้ และเห็นพื้นหญ้ามีหินแทรกอยู่ประปราย เขายันกายขึ้นยืน แม้จะปวดระบมไปทั้งตัวแต่ก็กัดฟันฝืนปีนลงจากก้อนหิมะที่ปกคลุมรอบกายจนกระทั่งไปถึงพื้นหญ้า แล้วก็ล้มตึงลงข้างหินก้อนใหญ่ ล้วงกระติกเหล้าจากกระเป่าเสื่อด้านในขึ้นมาดื่มน้ำอึก ๆ พอต้มเสร็จก็ผล็อยหลับไปแทบจะในทันที... เขามาตื่นเอาเพราะเสียงนกร้องเพลงจากต้นไม้ที่เห็นอยู่ไกล ๆ เบื้องล่างโน่น...

เขายันกายขึ้นนั่ง เมื่อมองดูรอบตัวจึงพบว่าตัวเองอยู่บนเทือกเขาเล็ก ๆ อันเป็นส่วนหนึ่งของเชิงผากว้างใหญ่ที่ลาดลงไปหาลำห้วย ซึ่งเขาได้ไหลเลื่อนลงมาพร้อมกับก้อนหิมะนั้นเอง อีกฟากหนึ่งจากที่เขาอยู่ มีหน้าผานหินอีกแห่งทะยานเหยียดขึ้นสู่ท้องฟ้า หุบเหวแคบๆ กระจ่างหน้าผาทั้งสองทอดตัวในแนวออกตก รับแสงแดดยามเช้าซึ่งส่องสว่างไปทางทิศตะวันตก แลเห็นภูเขาหมิวมาปิดกั้นหุบเหวที่แล่นดิ่งลงไปเบื้องล่าง ต่ำจากจุดที่เขาอยู่ก็ดูเหมือนยังมีหน้าผาอีกแห่งหนึ่งชันพอ ๆ กัน แต่ด้านหลังหิมะในลำห้วย เขากลับพบอะไรบางอย่างคล้ายตาน้ำ มีน้ำจากหิมะละลายไหลย่อยลงไป ที่เขานี้ย่อมสมควรที่ชายผู้สิ้นหวังจะเสี่ยงลงไปดู เขาพบว่าหนทางสะดวกกว่าที่คิด จนในที่สุดเขาก็ออกมาสู่เทือกเขาเปล่าเปลี่ยวอีกลูกหนึ่ง หลังจากปีนปายขึ้นบนก้อนหินโดยไม่ง่ายลำบากอะไร ก็มาอยู่บนเนินชันปกคลุมด้วยต้นไม้ไม่น้อยใหญ่ เขาเหลียวมองรอบตัว ก่อนจะเงยหน้าขึ้นมองไปตามหุบเหวแคบ ๆ เนื่องจากเห็นปลายด้านหนึ่งของหุบเหวนั้นเป็นทุ่งหญ้าเขียวระบัดใบ ซึ่งบัดนี้เขาแทบจะแลเห็นกระจ่างตาแล้วว่า ท่ามกลางทุ่งหญ้ามืดมัวกระท่อมหินรูปร่างแปลกตาตั้งอยู่เป็นกลุ่ม ๆ บางครั้งเขาต้องปีนเนินชันราวกับปีนปายกำแพง พอไปได้พักหนึ่งแสงอาทิตย์ยามเช้าก็หายไปจากหุบเหว และเสียงนกร้องเพลงแผ่วหายไปด้วย อากาศรอบตัวเย็นและมีดคร่ำมลง แต่ทว่าในหุบเขาที่เห็นอยู่ใกล้กับนั้นแสงแดดส่อง

ไสลละมุนตานัก ไม่ช้าเขาก็มาถึงกองหินพะเนินดินเขา และท่ามกลางกองหินระเกะระกะนั้น สายตาอันละเอียด
เฉียบคมของเขาก็สังเกตเห็นต้นเฟิร์นพันธุ์แปลก แทะงอกมาจากรอยหินแตก เขาลองเดินมาต้นสองต้นแล้ว
เคี้ยวกำนดู รสชาติของมันไม่เลวทีเดียว

ท้ายที่สุดราวๆ เทียงวัน เขามาถึงหุบเขาดอกที่เป็นคอคอดก่อนจะถึงพื้นราบและแสงอาทิตย์ ตอนนั้นแขนขาเขา
แข็งเกร็งและเหนียวล้าไปทั้งร่าง เขาหย่อนตัวลงนั่งในร่มเงาหินก้อนใหญ่ แล้วค่อยเดินไปที่ตาน้ำ เต็มน้ำใส
กระตึกแล้วยกดื่ม นอนพักให้หายเหนื่อยอยู่ตรงนั้นก่อนจะเดินไปยังหมู่กระท่อมที่มองเห็นอยู่ ภาพที่เห็นช่าง
พิลึกนัยน์ตาเขาเสียจริง ยิ่งเพ่งมองก็ยิ่งรู้สึกว่าคุณสิ่งทุกอย่างในหุบเขาประหลาดไปจากที่เคยเห็นมา พื้นที่ส่วนใหญ่
ของหุบเขาปกคลุมด้วยผืนหญ้าเขียวชอุ่ม กอดอกไม้้งดงามแทรกเป็นหย่อมๆ มีคลองส่งน้ำดีเยี่ยม อีก
ทั้งยังมีร่องรอยว่าพื้นหญ้าแบ่งเป็นส่วนๆ อย่างเป็นระเบียบ ไกลออกไปคือกำแพงที่ล้อมรอบหุบเขาเอาไว้ และ
ดูเหมือนจะมีแอ่งน้ำทอดเป็นรูปวงกลมเป็นที่กำเนิดของหยดน้ำที่หล่อเลี้ยงพืชในทุ่งหญ้าแห้งองงาม และโน่น
บนเนินสูงขึ้นไปอีกนิด ผูลามากำลังเคี้ยวกินต้นพืชเล็กๆ ชนิดหนึ่งอยู่ ตามกำแพงล้อมนั้นก็มีเพิงตั้งอยู่กระจัด
กระจาย ซึ่งก็คงจะเป็นเพิงพักหรือเพิงให้อาหารของฝูงลามานั้นแหละ คลองส่งน้ำไหลไปรวมกันเป็นคลองใหญ่
ตรงกลางหุบเขา ก่อคูสูงราวอกขนาดไว้ ภาพนี้ทำให้สถานที่อันโดดเดี่ยวดูเหมือนเขตตัวเมืองขึ้นมาอย่าง
ประหลาด โดยเฉพาะยิ่งเมื่อมองดูทางปูหินสีดำสลับขาวหลายสายทอดตัวไปในทิศทางต่างๆ อย่างมีแบบแผน
ทางแต่ละสายล้วนแต่มีขอบทางแคบๆ แปลกตา

บ้านในหุบเขาตรงกลางดูไม่เหมือนหุบเขากลางหุบเขาอื่น ๆ ที่เขาเคยเห็น บ้านพวกนั้นปลูกแบบง่าย ๆ เกาะกัน
เป็นกระจุกอี่เหละเขละชะละ แต่บ้านที่ปลูกเรียงรายสองข้างถนนกลางหุบเขาซึ่งสะอาดไร้ที่ติ เห็นประตูแทรก
อยู่ประปรายบนผนังด้านหน้าซึ่งสีสันละลานตา ส่วนด้านหน้าที่เรียบเสมอกันนั้นไม่มีหน้าต่างให้เห็นแม้แต่บาน
เดียว บ้านหลากสีเหล่านี้มีรูปทรงเหลี่ยมมุมสุดพิลึก ผนังภายนอกฉาบด้วยปูนอะไรสักอย่างทีสีออกเทาใน
บางครั้ง แต่บางครั้งก็เป็นสีตุ่น ๆ หรือสีกระดานชนวน หรือไม้กั้นน้ำตาลเข้ม ผนังบ้านสีเพี้ยนพิกลนี้เองที่ทำให้
คำว่า 'ตาบอด' วาบขึ้นในกระแสความคิดของนักสำรวจ 'ไอ้หมอที่ทาสีบ้านพวกนี้' เขาคิด 'ตาต้องบอดเหมือน
ค่างคาวเน'

เขาไต่ลงจากเนินชัน เดินไปจนถึงกำแพงและคลองรอบหุบเขา น้ำจากคลองพุ่งเป็นชั้นบาง ๆ ไหวระริกพุ่งลงหุบ
เขวลึก ตอนนั้นเขามองเห็นชายหญิงกลุ่มหนึ่งนอนอยู่บนกองฟ่อนหญ้าที่ไกลออกไป คล้ายกำลัง
พักงีบกลางวัน บริเวณติดกับหุบเขาก็เห็นเด็ก ๆ นอนเล่นกันอยู่ แต่ที่อยู่ใกล้เขามากก็คือชายสามคนที่กำลัง
หาบน้ำมาตามทางสายเล็กๆ ที่ทอดตรงจากกำแพงไปยังหุบเขา ชายกลุ่มนี้แต่งกายด้วยชุดหนังลามมา สวม
รองเท้าบู๊ต คาดเข็มขัดหนัง สวมหมวกผ้าแบบมีหูปรกท้ายทอยและหูสองข้าง เดินเรียงเดี่ยวกันมาอย่างช้า ๆ
เดินพลางก็หัวหวอด ๆ ราวกับคนอดนอนมาทั้งคืน แต่ท่าทางของคนทั้งสามดูมีสง่าราศีเยี่ยงผู้เจริญ ภูเนซจึง
ล้งเลอยู่เป็นครู่ใหญ่ก่อนจะก้าวออกไปบนหินก้อนที่ยืนอยู่ เพื่อให้คนทั้งสามเห็นตัวเขาได้ชัดที่สุด ก่อนจะเปล่ง

เสียงตะโกนออกไปสุดเสียง สะท้อนก้องกังวานไปทั่วหุบเขา

ชายทั้งสามหยุดเดิน หันศีรษะคล้ายจะมองไปรอบๆ ตัว แล้วหันหน้าไปทางโน้นที่ทางนี้ที่ นูเนซก็โบกไม้โบกมือ โหวกเหวก แต่ไม่ว่าจะออกท่าทางอย่างไร คนกลุ่มนั้นก็ไม่ได้แสดงอาการว่ามองเห็นเขา สักพักหนึ่งก็พากันเดินมุ่งหน้าไปทางภูเขาที่เห็นอยู่ไกลๆ ทางขวามือ แล้วร้องตะโกนขึ้นประหนึ่งจะตอบเสียงกู่ของเขา นูเนซแหกปาก ตะโกนอีกครั้ง ขณะที่โบกไม้โบกมือโดยไร้ผลนั่นเอง คำว่า ‘ตาบอด’ ก็ผุดขึ้นในความคำนึงอีกหนหนึ่ง “ไอ้คนป่า บ่อดั้นพวกนี้ท่าจะตาบอดกันหมดเสียละมัง”

ในที่สุด หลังจากตะโกนเสียงแหบแห้งและเป็นเดือดเป็นแค้นอยู่นานครั้น นูเนซก็ลุยข้ามลำห้วยตรง โกลั้ๆ สะพานเล็ก เดินทะลุประตูกำแพงและตรงไปหาคนทั้งสาม ซึ่งตอนนี้เขามั่นใจแล้วว่าตาบอดกันหมด ไม่ต้องสงสัยแล้ว นี่คือนดินแดนคนตาบอดในตำนาน ความมั่นใจบังเกิดขึ้นในตัวเขา พร้อมกับสัมผัสที่บอกว่าการ ผจญภัยยิ่งใหญ่ที่ใครๆ จะต้องอิจฉากำลังจะเริ่มต้นขึ้นแล้ว ชายทั้งสามคนยืนเรียงหน้ากระดาน นัยน์ตาไม่ได้ มองมาทางเขา หากตะแคงหูมาทางทิศที่เขาอยู่ และพินิจพิเคราะห์ฟังเสียงฝีเท้าที่ไม่คุ้นเคย แต่ละคนยืนชิดกัน ทำทางเดินกั้วอยู่ข้าง เขามองที่ตาของชายทั้งสาม เห็นตาปิดสนิทเข้าตาบ่มลึก ดูประหนึ่งว่าลูกตาภายใต้หนัง ตานั้นหดหายเข้าไปข้างใน สีหน้าของคนเหล่านั้นดูราวกับมีแววกั้วเกรงอะไรบางอย่าง

“ผู้ชายนะ” คนหนึ่งพูดเป็นภาษาสเปนที่เพี้ยนจนแทบฟังไม่รู้เรื่อง “เป็นผู้ชาย ผู้ชายม่ายก็ผี---ลงมาจากก้อน หิน” แต่นูเนซยังคงเดินมุ่งหน้าเข้าไปหาโดยไม่กลัวเกรง ดังเช่นเด็กหนุ่มเดินหน้าเผชิญชีวิต ในใจก็ทวนนึกถึง เรื่องราวเล่าขานเกี่ยวกับหุบเขาลับแลและดินแดนคนตาบอด สำนวนเก่าแก่ดั่งขึ้นซ้ำ ๆ ในกระแสความคิดราว กับเป็นท่อนลูกคู่ในบทเพลง “กลางแดนตาบอดทั้งพารา มีเพียงหนึ่งตาย่อมเป็นราชัน”

“กลางแดนตาบอดทั้งพารา มีเพียงหนึ่งตาย่อมเป็นราชัน”

แล้วเขาก็เอ่ยทักทายคนทั้งสามอย่างแสนสุภาพ ปากพูดคุ้ย ตาก็มองดู

“เขามาจากไหนนะ พี่เปโดร” คนหนึ่งถาม

“มาจากก้อนหินโน้นนั่นะ”

“ฉันมาจากภูเขา” นูเนซบอก “มาจากดินแดนไกลโพ้นซึ่งคนตาเห็นนะ จากแถวโกลั้ๆ โปโกตาซึ่งมีคนเป็นอยู่ เป็นแสนๆ คนได้ ที่นั่นเมืองยาวเหยียดสุดตาเห็นเชียวละ”

“ตาเห็นรึ” คนชื่อเปโดรพูดขึ้นเบา ๆ “ตาเห็น”

“เขามาจากก้อนหินต่างหาก” ชายตาบอดคนที่สองพูด

นูเนซสังเกตเห็นว่าผ้าที่ตัดเป็นเสื้อคลุมของชายทั้งสามนั้นแสนจะพิลึกพิลั่น เพราะมีรอยเย็บตะเข็บหลายแบบ ในเสื้อตัวเดียวกัน แล้วเขาก็ต้องสะดุ้งสุดตัวเมื่อชายทั้งสามเดินเข้ามาหาพร้อม ๆ กันโดยยื่นมือข้างหนึ่งออกมา

ข้างหน้า กางแผ่นนิ้วทั้งห้า นูเนซถอยกรูด. “มาทางนี้” ชายตาบอดคนที่สามพูดขึ้นพร้อมกับเดินตาม จับแขนเขาไว้อย่างคล่องแคล่วทั้งสามคนช่วยกันจับตัวนูเนซไว้แล้วลูบๆ คลำๆ ไปทั่วร่างเขา ไม่พูดไม่จาอะไรอีกเลย จนกระทั่งทำเช่นนั้นเสร็จ

“เบาหน่อยสิ” เขาร้องเมื่อมีนิ้วหนึ่งมาเหยียดลูกตา แล้วจึงรู้ว่าสามคนนั้นคิดว่านัยน์ตาที่เขาจะพริบถี่ ๆ นั้นเป็นอวัยวะประหลาดในตัวเขา พวกนั้นพากันลูบๆ คลำๆ คู่อีกครั้ง

“เจ้านี่พิลึกนักล่ะ คอเรีย” คนที่ชื่อเปโตรพูดขึ้น “จับขนหยาบๆ นี่ดูสิ หยั่งกะขนลามามาเนะ”

“หยาบจริง ๆ ก็เหมือนผิวก้อนหินที่ให้กำเนิดมันนั่นไง” คอเรียพูดขณะที่ใช้มือโน้มและขึ้นนิดๆ ลูบสำรวจคางของนูเนซซึ่งห่างมีดโกนมาหลายวัน “อีกหน่อยอาจจะเนียนขึ้นก็ได้”

นูเนซตื่นลุกขลุกขลักขณะที่ถูกตรวจสอบ แต่คนทั้งสามช่วยกันจับตัวเขาไว้ไม่ให้หนีไปไหน

“ระวังหน่อยซี” เขาพูดขึ้นอีก

“พูดได้นี่” เสียงชายคนที่สาม “ต้องเป็นคนแน่ๆ แล้ว”

“อี” เปโตรร้องเมื่อลูบเจอเลือดใต้เนื้อหยาบ

“นี่แกเดินทางมาจนถึงโลกนี้รึ” เปโตรถาม

“ออกมาจากโลกต่างหากเล่า ฉันข้ามเขาเป็นลูกๆ ข้ามภูเขาน้ำแข็ง ขึ้นไปสูงถึงโน่น อีกครึ่งทางก็จะถึงดวงอาทิตย์อยู่แล้ว ฉันออกมาจากโลกกว้างใหญ่ในพื้นที่ราบข้างล่างที่ห่างจากทะเลแคสปีสสองวันนะ”

แต่ทั้งสามแทบจะไม่ใส่ใจที่เขาพูด “คนรุ่นเก่าๆ เคยเล่าว่ามนุษย์อาจจะกำเนิดขึ้นจากพลังวิเศษของธรรมชาติก็ได้นี่” คอเรียเอ่ยขึ้น “เกิดจากความร้อน ผสมกับความชื้น และก๊าซของเน่าเปื่อยผุพัง...ของเน่าเปื่อยผุพังไง”

“เราจงไปหาผู้เฒ่าผู้แก่กันเถอะ” ปาโตรว่า

“ตะโกนเข้าไปก่อนดีไหม” คอเรียเสนอ “เด็กๆ จะได้ไม่ตกอกตกใจ แหม วันนี้ช่างอัศจรรย์พันลึกจริงๆ เชียว”

ทั้งสามคนจึงช่วยกันถูร้องเข้าไปในหุบเขา จากนั้นเปโตรก็เข้ามาจับมือนูเนซเป็นคนแรกเพื่อจะจูงเขาเดิน เขาชักมือหนี “ฉันมองเห็นน้ำ” เขาว่า

“มองเห็นรึ” คอเรียถาม

“ก็ใช่ละสิ มองเห็น” นูเนซตอบพลางหันไปหาคนถาม แต่กลับสะดุดเอาถ้ำน้ำของเปโตรเข้า

“สติเขายังไม่ค่อยเข้าที่เลย” ชายตาบอดคนที่สามเอ่ยขึ้น “ยังเดินสะดุดอยู่ มีหน้าขำยังพูดจาเพื่อเจ้าไม่ได้ความจูงมือไปเถอะ”

“เอางั้นก็ตามใจ” นูเนซพูดกลัวหัวเราะขณะที่ถูกจับมือจูงเดิน

ดูท่าทางคนทั้งสามจะไม่เคยได้ยินคำว่า ‘มองเห็น’ มาก่อนเลยในชีวิต

ไม่เป็นไร เดี่ยวเขาจะสอนให้เองก็ได้

เขาได้ยินเสียงคนร้องตะโกนโหวกเหวก และหลายคนก็มาจับกลุ่มกันบนถนนสายกลางของหุบเขา

เขาพบว่าตัวเองหวั่นใจและร้อนรนกว่าที่คาดเอาไว้ เมื่อต้องเผชิญหน้ากับชาวประชาในดินแดนคนตาบอดเป็นครั้งแรก ดูเหมือนหุบเขาจะใหญ่ขึ้นเมื่อเขาเข้ามาเห็นใกล้ๆ ปูนฉาบกระท่อมยิ่งดูพิลึกกว่าที่เห็นที่แรก เด็กๆ และผู้ใหญ่ทั้งชายหญิง (น่าดีใจที่ผู้หญิงและเด็กสาวๆ บางคนนั้นโบหน้าหวานแฉ่ำที่เดียว ถึงแม้ว่านัยน์จะปิดสนิทและเข้าตาบวมก็ตามที) แห่กันมาล้อมรอบตัวเขาพร้อมกับจับเนื้อจับตัวด้วยมือที่นุ่มนวลละเอียดอ่อน บ้างก็ดมตามตัว และฟังทุกคำที่เขาพูดออกไป แต่ก็มีสาว ๆ กับเด็ก ๆ บางส่วนที่ยังไม่เข้ามาใกล้ ท่าทางคงยังหวาดกลัวอยู่ จะว่าไปแล้ว หากจะเทียบกับเสียงอ่อนหวานของคนที่นี่ เสียงเขาก็ออกจะแหบห้าวไม่น่าฟังไปบ้าง ขณะที่ถูกชาวบ้านกลุ่มมูมูมูนั้น คนนำทางทั้งสามก็เกาะติดเขาไม่ห่าง ท่าทางเป็นเจ้าเข้าเจ้าของเต็มๆ พร้อมกับพูดซ้ำแล้วซ้ำอีกว่า “นี่คนป่าเถื่อนออกมาจากก้อนหินนะ”

“โบโกตา” เขาบอก “โบโกตา ต้องข้ามยอดเขาไปหลายลูกจึงจะถึง”

“คนป่าเถื่อนพูดภาษาป่าเถื่อน” เบโดรว่า “พวกเราได้ยินไหม โบโกตา แสดงว่าสมองยังไม่เป็นรูปเป็นร่างเลย การพูดยังอยู่ในขั้นเริ่มต้นเท่านั้น”

เด็กชายตัวเล็กจับมือเขาเข้าที่หนึ่งแล้วร้องล้อเลียน “โบโกตา”

“ชาย เมืองใหญ่ นะ ไม่ใช่หุบเขาเล็กๆ หยิ่งของพวกเจ้า ฉันทมาจากโลกที่เจริญมั่งคั่ง โลกที่ทุกคนตาเห็นล่ะ”

“อ้อ ชื่อโบโกตาเอง” หลายคนพึมพำ

“เมื่อก็เจ้านี่ก็เดินสะดุด” คอร์รี่รีว่า “ระหว่างเดินมานี้สะดุดตั้งสองหน”

“พาไปหาผู้เฒ่าผู้แก่กันเถอะ”

ไม่ทันไรเขาก็ถูกผลักให้เดินเข้าประตูไปยังห้องที่มีตสนิท มีเพียงทำห้องที่มีกองไฟลุกอยู่ริบหรี่ ชาวบ้านล้อมตัวอยู่ด้านหลัง บังแสงอาทิตย์จนในห้องมีแสงแคสลับๆ ยังไม่ทันจะชะงักทำตัวเองไว้ได้ เขาก็หล่นหัวที่มลงแทบเท้าของชายที่นั่งอยู่บนเก้าอี้ ตอนทีล้มลง มือเขาก็แกว่งเปะปะไปโดนหน้าของใครอีกคน รู้สึกว่าหยุ่น ๆ ตรงมือที่ไปโดนหน้านั้นและได้ยินเสียงร้องจูนเดี่ยวดังมา จากนั้นเขาก็ตื่นชุกชลักเพราะมีมือหลายต่อหลายมือมาจับตัวเขาไว้ แต่เป็นการต่อสู้อย่างเดียว เมื่อสำนึกถึงสถานการณ์ได้เขาจึงนอนนิ่งๆ

“ฉันหกล้มลงนะ” เขาพูดขึ้น “มีดแบบนี้ฉันมองไม่เห็นอะไรเลย”

เสียงคนในห้องเงิบไป เหมือนกับว่าผู้คนที่มองไม่เห็นตัวกำลังทำความเข้าใจคำพูดเขาอยู่อย่างนั้นแหละ แล้วก็เสียงคอร์รี่พูดขึ้น “คงจะเพิ่งถือกำเนิดจริงๆ เดินก็สะดุด พุดจกัก็เลอะเทอะเลื่อนเปื้อน”

ชาวบ้านคนอื่น ๆ พากันพูดอะไรสักอย่างเกี่ยวกับเขาซึ่งบ้างก็ฟังไม่ถนัด บ้างก็ฟังไม่ค่อยจะเข้าใจ

“ฉันขอนั่งได้ไหม” เขาถามแล้วเว้นระยะ “ฉันจะไม่ตื่นอีกแล้ว”

พวกเขาหารือกัน ก่อนจะยอมให้เขายันกายขึ้นนั่ง

แล้วชายชราคนหนึ่งก็เริ่มถามเขา นูเนซก็พยายามสุดความสามารถที่จะอธิบายให้คนเฒ่าคนแก่ของดินแดนคนตาบอดเข้าใจถึงโลกกว้างใหญ่ที่เขาอยู่ก่อนจะพลัดตกลงมา ตลอดจนถึงท้องฟ้า ภูเขา และสิ่งมหัศจรรย์ทำนองนั้น แต่กลับไม่มีสักคนที่ยอมเชื่อและเข้าใจสิ่งที่เขาบอกไป ซึ่งนับว่าเหนือความคาดหมายของเขา คนพวกนี้ไม่เข้าใจคำหลายคำที่เขาพูดไปด้วยซ้ำ เนื่องจากคนในหุบเขาล้วนแต่ตาบอดและตัดขาดจากโลกภายนอก ซึ่งมนุษย์มีนัยน์ตาแลเห็นมาถึงสิบสี่ชั่วอายุคนแล้ว ชื่อของสิ่งต่าง ๆ ที่ตาแลเห็นจึงเลื่อนรางและเปลี่ยนแปลงไปหมด เรื่องเล่าเกี่ยวกับโลกภายนอกค่อย ๆ เลื่อนหายกลายเป็นนิทานสำหรับเด็ก ชาวบ้านเลิกใส่ใจกับอะไรก็ตามที่อยู่พ้นไปจากเงื้อมผาชันและเลยกำแพงรอบหุบเขาออกไป คนตาบอดผู้มีปัญญาเฉียบแหลมได้ถือกำเนิดขึ้น และเริ่มตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจความเชื่อและธรรมเนียมที่หลงเหลือติดตัวมาจากยุคที่ตายังมองเห็น ต่อมาก็ยกเลิกสิ่งเหล่านั้นด้วยเหตุผลว่าเป็นความคิดเพ้อฝันไร้ประโยชน์ แล้วแทนที่ด้วยคำอธิบายใหม่ๆ ซึ่งสมเหตุสมผลกว่า จินตนาการแทบทั้งหมดแห่งเหือดหายไปพร้อมกับดวงตา พวกเขาจึงสร้างจินตนาการขึ้นมาใหม่ โดยอาศัยหูและนิ้วมือซึ่งรับสัมผัสได้ละเอียดอ่อนยิ่งกว่าเก่า

นูเนซจึงค่อยกระจำงแ้งใจมากขึ้นเป็นลำดับ ที่เขาวาดหวังไว้คนที่จะฟังและยำเกรงดินแดนอันเป็นแหล่งกำเนิดและที่ในพรสวรรค์ของเขา คงจะหวังยากเสียแล้ว และเมื่อคำอธิบายป้อแป้เรื่องการมองเห็น ถูกยกให้เป็นอาการสับสนของสิ่งมีชีวิตเกิดใหม่พยายามชี้แจงประสาทสัมผัสที่กระจัดกระจายของตน เขาก็ปลงใจด้วยความผิดหวังเล็กน้อย ยอมนั่งฟังคำชี้แนะของคนเหล่านั้นแต่โดยดี ชายผู้อายุมากที่สุดดินแดนคนตาบอดบรรยายเรื่องชีวิตและปรัชญาและศาสนา ทำความว่า ในเบื้องต้นนั้นโลก (หมายถึงหุบเขาแห่งนี้) เป็นหลุมกลวงบนหิน ต่อมาจึงเกิดสิ่งไม่มีชีวิตและไม่มีความสามารถในการสัมผัสขึ้นก่อน ตามด้วยลามามาและสัตว์อีกสองสามอย่างที่มีมันสมองน้อย จากนั้นจึงเกิดมีมนุษย์ ลำดับสุดท้ายคือเทพยดา ซึ่งเสียงขับร้องเพลงและเสียงขยับตัวพริบพริบของท่านแว่วมาให้ได้ยินอยู่เรื่อย ๆ ทว่าไม่มีผู้ใดสัมผัสแตะต้องได้เลย ที่แรกนูเนซฟังแล้วก็งงงวย จนตอนหลังเขานึกถึงนึกขึ้นมาได้

ชายผู้เฒ่าบรรยายให้นูเนซฟังต่อว่า อันเวลานั้นแบ่งออกได้เป็นเวลาอุ่นกับเวลาเย็น ซึ่งเป็นคำเรียกกลางวันกับกลางคืนในภาษาของชาวบอด และบอกว่าคนเราสมควรจะหลับในเวลาอุ่นและทำงานระหว่างเวลาเย็นถึงจะดีด้วยเหตุนี้เอง ถ้าเขาไม่ได้ 'จตุมา' ป่านนี้หุบเขาคนตาบอดทั้งหุบเขาก็จะอยู่ในห้วงหลับไหลกันแล้ว แกพูดอีกว่า นูเนซคงจะถูกสร้างมาเพื่อให้เรียนรู้และรับใช้ภูมิปัญญาที่พวกเขาสั่งสมกันมาเป็นแน่แท้ ถึงแม้ว่าความคิดจะยังไม่ปะติดปะต่อ ทำอะไรก็ทำ กังๆ อยู่ แต่ถึงอย่างไรเขาก็ต้องกล้าหาญและเรียนรู้ให้มากเข้าไว้ และพอได้ยินดังนั้น บรรดาคนมุงที่ประตูก็พึมพำสนับสนุนกันฮึมฮัม ผู้เฒ่าบอกว่าบัดนี้กลางคืน (คนตาบอดพวกนี้เรียกกลางวันว่ากลางคืน) ก็ล่วงเลยไปไซแล้ว น่าจะดีกับทุกคนหากจะได้กลับไปหลับนอนเสียที แกถามนูเนซว่าหลับเป็นหรือเปล่า นูเนซตอบว่าเป็น แต่ก่อนจะหลับเขาอยากกินอาหารเสียก่อน มีคนเอาอาหารมาให้เขา เป็นนมลามามาใส่ชามกับขนมปังเค็มเนื้อหยาบ จากนั้นก็จูงเขาไปยังสถานที่เงียบสงบซึ่งเสียงจะไม่มาถึงหูพวกเขา

ต่อมาจึงจูงนูเนชไปนอน จนกระทั่งอากาศค่ำคืนเย็นเฉียบบนภูเขาปลุกให้ชาวบ้านตื่นขึ้นเพื่อเริ่มต้นวันใหม่อีกครั้ง ทว่านูเนชหาได้นอนหลับสักนิดไม่

เขาเอาแต่นั่งถ่างตาในที่ที่พวกนั้นนำเขาไปปล่อยไว้ วางแขนขาพิงพิก พลังวณเวียนนึ๊กตริกตรองสถานการณ์ ไม่คาดคิดหลังจากเขามาถึงที่นี้ซ้ำแล้วซ้ำอีก

เขาหัวเราะก๊ากขึ้นเป็นพั๊กๆ บางครั้งก็หัวเราะขำ แต่บางครั้งก็หัวเราะเหยียดหยัน

“สมองยังไม่เป็นรูปเป็นร่างอะไรนะ” เขาพูดกับตัวเอง “สติไม่ค่อยเข้าที่นั่นอะไรนะ ไม่ได้รู้เลยว่ากำลังหมิ่นองค์ราชัน และผู้นำที่สวรรค์ส่งมา...

“เห็นที่ฉันต้องลงแรงทำให้พวกนี้ฉลาดขึ้นสักหน่อยแล้ว

“ขอคิดหาวิธีก่อนเถอะ”, “ขอคิดหาวิธีก่อนเถอะน่า”

ตอนที่อาทิตย์ตกดินเขาก็ยังคิดไม่ตก

นูเนชนั้นปรกติเป็นคนชอบดูของสวยๆ งามๆ ทุกชนิดอยู่แล้ว และเขารู้สึกว่าแสงสุกปลั่งบนทุ่งหิมะและแม่น้ำแข็งที่ลอยให้เห็นอยู่ทั่วหุบเขารอบทิศทาง เป็นความงดงามเหนือกว่าสิ่งใดที่เขาเคยเห็นมาทั้งหมด สายตาเขาเลื่อนจากภาพความรุ่งโรจน์อันเอี่ยมแต่ละไม่ถึง ไปจับจ้องหุบเขากับท้องทุ่งน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ซึ่งกำลังจมดิ่งเร็ววิ้งสู่ความโพล้เพล้ ฉับพลันนั้นความปลาบปลัมต้นตันก็บังเกิดขึ้นในอก และเขารู้สึกซึ่งในพระกรุณาของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของที่ทรงมอบการแลเห็นให้แก่เขา

เขาได้ยินเสียงร้องเรียกมาจากในหุบเขา

“อู๋ โบโกตา มานี่”

เขายืนขึ้นพลางยิ้มกับตัวเอง คราวนี้แหละเขาจะทำให้คนพวกนี้เห็นเสียที่ว่าตาที่แลเห็นนั้นคืออะไร ปล่อยให้เขาไปเถอะ ขอให้ตายก็ไม่เจอ

“อย่าเดินยุ่มยุ่ม โบโกตา” เสียงนั้นพูด

เขาหัวเราะแบบไม่มีเสียงและย่องลงข้างทางไปสองก้าว

“ห้ามย่ำบนหญ้าณะโบโกตา ทำอย่างนั้นไม่ได้รู้ไหม”

นูเนชแทบไม่ได้ยินเสียงก้าวเท้าของตัวเองด้วยซ้ำไป เขายืนนิ่งซึ่งตะลึงลาน

เจ้าของเสียงวิ่งมาหาเขาตามถนนลายจุด

เขาก้าวกลับขึ้นมาบนถนนอีกครั้ง “ฉันอยู่ที่นี่” เขาพูดขึ้น

“เมื่อก๊ตอนเราเรียกทำไมเจ้าไม่มาสิ” ชายคนตาบอดร้องถาม “จะต้องให้จูงเหมือนเด็กๆ หรือยังงั้นกัน ตอนเดินบนถนนนะไม่ได้ยินเสียงทางหรอกหรือ”

นูเนชปล่อยก๊าก “ก็ฉันมองทางเห็นนี่” เขาพูด

“ไม่มีหรอกนะ ใจคำ่ว่า ‘มองเห็น’ นะ” ชายตาบอดเอ่ยขึ้นหลังนิ่งไป “เลิกเล่นได้แล้ว ตามเสียงฝีเท้าเราไป”

นูเนซเดินตาม ชักจะหงุดหงิดขึ้นมาบ้าง

“เดี๋ยวก็รู้เอง” เขาพูดขึ้น

“เดี๋ยวเจ้าก็จะเรียนรู้ไปเองแหละ” ชายตาบอดตอบ “โลกนี้มีอะไรให้เรียนรู้ตั้งเยอะแยะ”

“กลางแดนตาบอดทั้งพารา มีเพียงหนึ่งตาย่อมเป็นราชัน ไม่เคยมีใครพูดสำนวนนี้ให้ฟังเลย”

“ตาบอดอะไรของเจ้า” ชายตาบอดถามมาอย่างไม่ใส่ใจโดยไม่หันหลังมา

ผ่านไปแล้วสี่วัน ในวันที่ห้า ‘ราชัน’ แห่งแดนคนตาบอดก็ยังคงมีสถานะเป็นคนลึกลับไร้ชื่อเสียงเรียงนาม บรรดาประชาราษฎร์ต่างก็นับเขาเป็นคนแปลกหน้าที่เงอะงะไร้ประโยชน์ เขาได้พบว่า การประกาศตัวตนที่แท้จริงนั้นยากกว่าที่คิดไว้มากมายนัก และในระหว่างที่เขาคิดหาวิธีการทำรัฐประหารอยู่นั้น เขาก็ยอมเชื่อฟังคำสั่งแต่โดยดี ใครบอกให้ทำอะไรทำ พร้อมกับเรียนรู้วิถีความเป็นอยู่และธรรมเนียมของดินแดนคนตาบอดไปพลาง ๆ เขาพบว่าการทำงานและเดินไปไหนมาไหนตอนกลางคืนไม่สะดวกเอาเสียเลย จึงตกลงใจว่าจะปฏิวัติเรื่องนี้เป็นสิ่งแรก

คนที่นี้อยู่กันแบบขยันขันแข็ง ใช้ชีวิตเรียบง่ายไม่หิวหว่า หากแต่ครบถ้วนในเรื่องหลักศีลธรรมจรรยาและความสุขสำราญ เนื่องจากของพวกนี้มนุษย์เรายอมเข้าใจดี พวกเขาทำงานหนัก แต่ก็ไม่หนักจนบีบคั้นจิตใจให้ห่อเหี่ยว มีอาหารและเสื้อผ้านุ่มเพียงพอต่อความต้องการ มีวันหยุดและฤดูกาลผ่อนพัก ทั้งชอบบรรเลงดีดสีตีเป่าและขับร้องเพลง ผู้คนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ต่างรักใคร่กลมเกลียวกันดี แต่ละคนดำเนินชีวิตในโลกที่แสนจะเป็นระเบียบด้วยความมั่นคงและแม่นยำจนน่าพิศวง นั่นก็คือ ทุกสิ่งทุกอย่างได้ทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของคน ถนนทุกสายที่แยกไปทุกทิศทางในหุบเขาล้วนทำมุมเท่าๆ กัน และข้างถนนก็มีเครื่องหมายพิเศษทำไว้ให้รู้ว่าสายไหนเป็นสายไหน สิ่งก็ดขวางและตอตะปุ่มตะป่ำถูกถากถางไปเสียหมดแล้ว วิธีการและธรรมเนียมปฏิบัติในทุกเรื่องเกิดขึ้นมาตามธรรมชาติเพื่อตอบสนองของความจำเป็น พวกนี้ประสาทสัมผัสเฉียบคมน่าทึ่ง แค่คนที่อยู่ห่างเป็นสิบก้าวเคลื่อนไหวขยับตัวเพียงนิดเดียวพวกนี้ก็ได้ยินและแปลความได้แล้ว แลမ်จะได้ยินเสียงหัวใจเต้นเอาด้วยซ้ำ

การเน้นเสียงสูงต่ำเข้ามาแทนที่สีหน้า ส่วนเรื่องใช้มือสัมผัส ใช้พลังสัมผัสมคราดทำไร่สวน ก็ล้วนง่ายตายและทำกันอย่างมั่นใจเต็มที่ ฆานประสาทเล่าก็ละเอียดอ่อนเหลือเชื่อ สามารถแยกแยะกลิ่นคนได้เก่งพอๆ กับสุนัขเลยทีเดียว ทำให้ดูแลฝูงลาม่าซึ่งหากินอยู่ในหุบหินสูงขึ้นไป แต่มหากินอาหารและนอนแหวก่าแพงได้โดยไร้ปัญหาใด ๆ ตอนที่นูเนซพยายามยืนยันแสดงฤทธิ์วิเศษของตัวเองนั้นแหละ เขาถึงได้รู้ว่าการเคลื่อนไหวของชาวตาบอดง่ายและคล่องเพียงไร

เขาจึงลุกขึ้นปฏิวัติล้มล้างหลังจากที่ลองโน้มน้าวใจดูแล้ว

ตอนแรกเขาเล่าเรื่องตามมองเห็นให้คนโน้มน้าวนี้ฟังอยู่หลายครั้ง “นี่นะ จงฟังให้ดี” เขาพูด “ยังมีหลายอย่าง

เกี่ยวกับคนที่คนที่นี่ยังไม่เข้าใจ” มีแค่ครั้งเดียวหรือสองครั้งที่ชาวบ้านคนหรือสองคนยอมฟังเขาพูด แต่ละคน
นั่งก้มหน้า ตะแคงหูด้วยอาการฉลาดเฉลียวมาทางเขา เขาพยายามอธิบายให้กระจ่างที่สุดว่ากรรมมองนั้นเป็น
เช่นไร ในหมู่ผู้ฟังนี้มีเด็กสาวอยู่คนหนึ่งซึ่งหน้าตาไม่บูมลุกและเป็นสีแดงเท่าคนอื่น ๆ จึงอดเผลอคิดไปไม่ได้ว่า
หล่อนกำลังหลบตา หล่อนคนนี้เป็นแหละที่เขาหวังอยากให้เชื่อมากกว่าใครๆ เขาพูดถึงความสวยงามของการ
มองเห็น พูดถึงยามมองดูทิวเขา พรรณภาพท้องฟ้าและดวงอาทิตย์แรกขึ้น พวกที่ได้ฟังเขาเล่าทำท่ากึ่งขำกึ่ง
ไม่เชื่อถือ และไม่ซ้าก็กลายเป็นตำหนิติเตียน บอกเขาว่าไม่มีหรือกฎเขาอะไรนั้น พันจากลานหินที่ฝูงลามาลาเต็ม
หญ้าอยู่นั้นก็คือสุดขอบโลก เหนือสุดขอบโลกขึ้นเบื้องบนคือหลังคาโค้งของจักรวาล น้ำค้างกับเศษหินก็ตกลง
ลงมาจากหลังคาจักรวาลนี่แหละ

เมื่อเขายืนยันเสียงแข็งว่าโลกมิได้สิ้นสุดตรงนั้น และไม่มีหลังคาที่ว่า พวกคนตาบอดก็บอกว่าความคิดของเขา
ชั่วร้าย เท่าที่เขาอธิบายท้องฟ้าและก้อนเมฆดวงดาวมานี้ ทุกคนที่ฟังอยู่รู้สึกว่ามันช่างเป็นที่ว่างอันน่าเกลียด
น่ากลัว เว้งว่างสิ้นหวัง แทนที่จะเป็นหลังคาลิ้นละมุนดังที่พวกเขาเชื่อ พวกนี้เชื่อกันฝังหัวทีเดียวว่าหลังคา
จักรวาลนั้นมีสัมผัสนุ่มนวลละเอียดอ่อน นูเนซคิดว่าพวกนี้ดูจะตกตะลึงไปบ้างเหมือนกัน เขาจึงเล่าผ่านตรงนี้
ไปก่อน แล้วหันไปทำให้พวกนี้ได้รู้จักคุณค่าที่ชัดเจนของการมองเห็นแทน

เข้าวันหนึ่ง เขาเห็นเปโดรกำลังเดินอยู่บนถนนสายสิบเจ็ด มุ่งหน้าตรงมายังกลางหมู่บ้าน แต่ยังไม่ไกลเกินกว่า
จะได้กลิ่นหรือได้ยินเสียงเขา เขาจึงทำนายเหตุการณ์กับพวกที่นั่งฟังอยู่ “อีกเดี๋ยวเดี๋ยวนี้แหละ เปโดรจะมาตรง
นี้” ชายแก่ที่ฟังอยู่แย้งว่าเปโดรไม่ได้มีฐานะอะไรบนถนนสายสิบเจ็ด และแล้วราวกับจะยืนยันตามคำพูดนั้น เป
โดรเดินเข้ามาใกล้แล้วก็กลับเลี้ยวเข้าถนนสายสิบ เดินอย่างคล่องแคล่วไปยังกำแพงหุบเขา เมื่อเห็นว่าเปโดร
ไม่มาพวกนี้ก็ล้อเลียนนูเนซ ต่อมาเมื่อเขาเข้าไปสอบถามเปโดรเพื่อแก้ความเข้าใจผิด เปโดรกลับไม่ยอมรับ
แถมยังพูดจาดูถูกเขา และหลังจากนั้นก็ตั้งตัวเป็นศัตรูกับเขาเรื่อยมา

หลังจากนั้นนูเนซก็พยายามเกลี้ยกล่อมจนพวกนั้นยอมให้เขาเดินข้ามทุ่งหญ้าไปที่กำแพงกับคนตาบอดนิสัยซื่อ
คนหนึ่ง ซึ่งนูเนซรับปากกับชายคนนั้นว่าจะบรรยายทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นทางแถบบริเวณหุบเขาให้ฟัง เขา
สังเกตเห็นคนเดินไปมาบ้าง แต่สิ่งที่คนเหล่านี้เห็นคุณค่า ดูเหมือนจะเกิดอยู่ข้างในหรือข้างหลังบ้านไร่นาต่าง
และก็เอาเรื่องนี้มาทดสอบเขา ซึ่งนูเนซมองไม่เห็นหรือบอกอะไรไม่ได้เลย ในเมื่อพยายามแล้วแต่ล้มเหลว
มิหนำซ้ำยังถูกพวกนั้นหัวเราะเยาะเย้ยต่างๆ นานาเพราะกลั้นไม่ไหว นูเนซจึงไม่มีทางอื่นนอกจากหันไปฟัง
ความรุนแรง เขาคิดอยู่ว่าจะช่วยเสียมแพงพวกนั้นลงไปดินพรวด ๆ กับพื้นดูสักคนสองคน ให้รู้กันไปชัดๆ ว่าถ้า
สู้กันอย่างยุติธรรม คนตาดียอมไม่ได้เปรียบเหนือคนตาบอดอยู่แล้ว เขาดำเนินตามแผนนี้ไปจนถึงขั้นยึดเสียมมา
ไว้ได้ แต่แล้วก็กลับค้นพบสิ่งใหม่อย่างหนึ่งเกี่ยวกับตัวเอง นั่นก็คือ ไม่มีทางที่เขาจะทำร้ายคนตาบอดได้โดย
เลือดเย็นเช่นนั้น

เขายืนลังเล พวกนั้นรู้ตัวกันหมดแล้วว่าเขาฉวยเสียมมาถือไว้ ทุกคนยืนเตรียมพร้อม หันศีรษะไปข้างหนึ่ง เอียง
หูมาฟังว่าเขาจะทำอะไรต่อไป

“วางเสียมนั่นลงซะ” คนหนึ่งพูดขึ้น เขาพลันรู้สึกได้ถึงความหวาดหวั่นและช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เขาเกือบจะ
เชื่อฟังคำสั่งของพวกนี้อยู่แล้ว

เขาผลักคนหนึ่งเซตอยไปชนบ้านก่อนจะวิ่งผ่านพวกนั้นออกไปจากหุบเขา

เขาวิ่งข้ามทุ่งหญ้าแปลงหนึ่งไปโดยทิ้งรอยย่ำหญ้าไว้เป็นทาง ต่อมาก็ไปนั่งลงข้างถนนสายหนึ่ง ความรู้สึกเขา
ตอนนี้คือความเบิกบานใจเช่นเดียวกับคนทุกคนที่ได้เริ่มต้นลุกขึ้นต่อสู้ แต่ในกรณีนี้มีบางอย่างที่ซับซ้อนยิ่งกว่า
เขาเริ่มประจักษ์แก่ใจว่า คนเราไม่อาจต่อสู้หักท้าวกับเพื่อนร่วมโลกที่พื้นเพความคิดจิตใจเป็นคนละแบบกับ
เราสิ้นเชิง ไกลออกไปเขาเห็นชายกลุ่มหนึ่งถือเสียมบ้าง ไม่เสียมปลายบ้าง เดินเรียงหน้ากระดานมาจากถนน
ในหุบเขามุ่งตรงมาที่เขาตั้งอยู่ ทุกคนเดินหน้าอย่างไม่รีบร้อน พูดคุยกันอยู่เรื่อยๆ และหยุดนิ่งท่าจุมุกพูดปิด
เป็นพักๆ

ครั้งแรกนูนเซหัวเราะขำเมื่อเห็นพวกนั้นทำท่าสุดหากลิ้น แต่แล้วเขาก็หัวเราะไม่ออก

คนหนึ่งพรออยเท้าของเขานบนพื้นหญ้าเข้าแล้ว และทำท่าทำก้มๆ เงยๆ สูดกลิ่นมาตามทาง

เขาจับตามองวงล้อมที่ค่อยๆ เคลื่อนเข้ามาหาอยู่ห่างๆ ที่เต็ม ครั้นแล้วในบัดดลจากที่คิด ๆ ไว้ว่าจะทำอะไรสัก
อย่าง ก็กลับกลายเป็นตื่นตระหนก เขาลุกขึ้นยืน ก้าวเดินไปทางกำแพงสองสามก้าว จากนั้นถอยหลังไป

เล็กน้อย ตอนนี้พวกนั้นยืนเป็นรูปเสี้ยวจันทร์และนั่งฟังเสียง

เขาเองก็ยืนไม่ไหวกายเช่นเดียวกัน สองมือกำเสียมแน่น เขาจะพุ่งจู่โจมก่อนเลยดีไหม

หูได้ยินเสียงซีพจรเต้นเป็นจังหวะ “กลางแดนตาบอดทั้งพารา มีเพียงหนึ่งตาย่อมเป็นราชัน”

เขาควรจู่โจมก่อนไหม

เขาหันไปมองกำแพงเบื้องหลังซึ่งสูงจนหมดหวังจะปีน ไม่มีทางปีนได้เพราะฉาบพื้นไว้มันลื่น แม้จะเจาะประตู
บานเล็กๆ ไว้มากมายก็ตามที แล้วยังพวกที่ดาหน้าออกตามเขานั้นอีก เลยออกไปทางหุบเขาก็ยังมีคนเดิน
ออกมาอีก เขาควรจู่โจมก่อนหรือเปล่านะ

“โบโกตา!” คนหนึ่งร้องเรียก “โบโกตา เจ้าอยู่ไหน”

เขาจับเสียมกระชับเข้าอีก พลังเดินมุ่งหน้าไปยังบริเวณทุ่งหญ้าหากินของฝูงลามมา ทันใดที่เขาขยับตัวพวกนั้น
ก็กรูมาจนใกล้จะถึงตัวเขา “ถ้าขึ้นเตะตัวฉันล่ะก็ ฉันแทงจริง ๆ นะ” เขาสบถสาบาน “ให้สวรรค์เป็นพยานสิ ฉัน
พูดจริงนะโว้ย” เขาตะเบ็งเสียงลั่น “ฟังให้ดี ต่อไปฉันจะทำอะไรก็ได้ตามใจฉัน ได้ยินหรือยัง ฉันอยากทำอะไรก็
ทำ อยากไปไหนก็ไป”

คนตาบอดเคลื่อนแถวรวดเร็วขึ้น ถึงจะต้องใช้มือคลำแต่ก็เดินมาข้างหน้าอย่างว่องไว ดูราวกับคนตาบอดกำลังเล่นซ่อนหากับคนตาดีเพียงคนเดียว “จับเขาไว้” คนหนึ่งร้องสั่ง แล้วเขาก็ถูกผู้ติดตามยื่นล้อมเป็นวงห่างๆ ทันใดนั้นเขาก็รู้สึกว่าจะตัวเองจะต้องเป็นฝ่ายรุก และต้องแน่วแน่เข้าไว้ “พวกแกไม่ยอมเข้าใจเสียที” เขาร้องขึ้น ตั้งใจจะให้เสียงฟังดูเด็ดเดี่ยวว่าเกรงขาม แต่เสียงกลับแตกพว “พวกแกตาบอด แต่ฉันตาดีมองอะไรๆ เห็น เลิกยุ่งกับฉันเสียที”

“โบโกตา วางเสียมลงแล้วออกมาจากหญ้าชะ”

คำสั่งสุดท้ายฟังประหลาดสิ้นดี มันคั่นหูราวกับคนพูดของคนเมือง ซึ่งทำให้เขาโกรธพลุ่งพล่านขึ้นทันที “ฉันจะแทงพวกแก” เขาพูดพลางสะอื้นด้วยอารมณ์ที่ปะทุรุนแรง “ให้ตายสิวะ ฉันจะแทงพวกแก เลิกยุ่งกับฉันซะที่ได้ไหม”

เขาออกวิ่งทั้งที่ยังไม่รู้ว่าจะไปไหน เขาวิ่งหนีชายตาบอดคนที่ยื่นมือไล่ล่าที่สุดเพราะสยของใจเมื่อนึกว่าจะต้องแทงร่างนั้นด้วยเสียม เขาหยุดที่หนึ่งแล้ววิ่งปรูดออกจากแถวที่ล้อมใกล้เข้ามา โดยตั้งเป้าที่ช่องว่างใหญ่ในแถว ชายสองคนข้างช่องนั้นกับรู้ฝ่าเท้าของเขาได้อย่างฉับไวและพุ่งปราดเข้ามาพร้อมกัน เขาพุ่งตัวไปข้างหน้าและเห็นว่าคงจะถูกจับได้แน่แล้ว เสียมแทงดังสวบ! เขารู้ว่าคมเสียมกระทบถูกมือและแขนเข้าแล้ว ชายคนนั้นล้มลงร้องตะโกนลั่นด้วยความเจ็บปวด เขาฝ่าออกไปจนได้

เมื่อผ่านมาได้เขาก็วิ่งมาจนใกล้ถึงถนนในหุบเขาอีกครั้ง เหล่าชายตาบอดพร้อมเสียมและไม่เสียมปลายวิ่งอย่างรวดเร็วตามสมควรมาจากทุกทิศทุกทาง

เขาได้ยินเสียงฝีเท้าด้านหลังได้ทันท่วงที หันไปก็เห็นชายร่างโย่งวิ่งตรงมาทางเขาพร้อมหูดอาวุธมาทางที่ได้ยินเสียงเขา นูเนซหมดสิ้นความกล้า หันไปควงเสียมปายบัดไปทางปรบักษ์ หมุนตัวแล้วออกวิ่งหลบหลีกพวกคนตาบอดพร้อมกับร้องตะโกนลั่น

เขาแตกตื่นจนทำอะไรไม่ถูก วิ่งพล่านด้วยความรู้สึกเดือดดาล และหลบเลี่ยงสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องหลบ จนสะดุดหกล้มเพราะเอาแต่เหลียวมองทางโน้นที่ทางนี้ที่ ครู่หนึ่งที่เขาล้มลงนอนกับพื้น คนพวกนั้นก็ได้ยินเสียงเขา ไกลออกไปที่กำแพง ประตูเล็กๆ บานหนึ่งดูราวกับประตูสวรรค์ เขาลุกขึ้นวิ่งหน้าตั้งไปที่นั่น ไม่หันมามองคนติดตามอีกเลยจนกระทั่งเข้าใกล้กำแพง เขาล้มลุกคลุกคลานข้ามสะพานและป็นปายก้อนหิน จนลามารุ่นๆ ตัวหนึ่งตื่นตกใจวิ่งหือแนบไปจนลับตา แล้วเขาก็จึงล้มตัวลงนอนหอบฮักๆ

และแล้วการลุกฮือปฏิวัติของเขาก็สิ้นสุดลง

เขาอยู่นอกกำแพงดินแดนคนตาบอดสองวันสองคืน นอนกลางดินกลางหินและไร้อาหารตกถึงท้อง สมองเอาแต่ครุ่นคิดถึงสิ่งที่คาดไม่ถึง ในระหว่างการตรึกตรองนี้ เขาท่องย้ำคำกล่าวที่พิสูจนแล้วว่าไม่จริง แต่ละครั้งทีท้อง น้ำเสียงของเขาก็ยิ่งเจือแว่วเย้ยหยันขึ้น “กลางแดนตาบอดทั้งพารา มีเพียงหนึ่งตาย่อมเป็นราชัน” เขาเฝ้าแต่นึกหาวิธีต่อกรการปราบปรามคนเหล่านี้ แต่ยี่นานวันก็ยิ่งเห็นชัดว่าไม่มีทางทำได้เลย เขาไร้อาวุธ และตอนนี้ก็

ยิ่งไม่มีโอกาสจะหาอาหารได้ๆ

ความน่าเฟะของอารยธรรมเข้าได้ครอบงำตัวเขาแม้แต่ตอนอยู่ที่โบโกตาแล้ว และเขาก็ไม่อำมหิตพอที่จะลงไปฆ่าคนตาบอดสักคน ก็จริงอยู่ว่าหากเขาลงมือ เขาอาจจะเรียกห้องและพูดว่าจะฆ่าชาวบ้านให้หมดทุกคน แต่ไม่ช้าก็เร็วเขาก็ต้องนอนหลับ... เขาพยายามจะหาอาหารกลางดงสน หาที่กำบังยามน้ำค้างแข็งตกตอนกลางคืน แต่ที่ไม่ค่อยมั่นใจเท่าไรคือ ใช้เล่ห์เหลี่ยมเพทุบายจับลามาให้ได้สักตัว แล้วหาวิธีฆ่ามัน อาจจะเอาก้อนหินทุบหัวให้ตาย และขั้นสุดท้าย เขาน่าจะลองหาทางกินเนื้อมันดู แต่ฝูงลามาไม่ไวใจเขาเลย ตาสีน้ำตาลมองเขาอย่างหวาดระแวง พอเขาเข้าไปใกล้ก็ถ่มน้ำลายปริ๊ดใส่ ความกลัวเข้ายึดครองจิตใจเขาในวันที่สอง พร้อมกับอาการจับไข้สันชะง้าน ในที่สุดเขาก็คลานไปที่กำแพงของดินแดนคนตาบอด เพื่อจะต่อรองกับพวกนั้น เขาคลานโดยยึดแนวลำธาร ตะโกนไปตลอดทาง จนกระทั่งมีชายตาบอดสองคนมาที่ประตูและคุยกับเขา “ฉันเป็นบ้าไปนะ” เขาบอก “ก็ฉันเพิ่งถูกสร้างได้ไม่นานนี่เอง”

พวกนั้นบอกว่าพูดจาแบบนี้ค่อยยังชั่ว

เขาบอกว่าเขาจะรู้อะไรถูกอะไรผิดแล้ว และสำนึกเสียใจกับทุกสิ่งที่ทำลงไป

จากนั้นเขาก็ร้องไห้ออกมาทั้งที่ไม่ได้ตั้งใจ เนื่องจากเวลานี้ร่างกายทั้งอ่อนแอและเจ็บป่วย ซึ่งพวกนั้นกลับมองว่าเป็นสัญญาณที่ดี

คนตาบอดถามว่า เขายังคิดว่าตัวเองมองเห็นอยู่หรือไม่

“ไม่แล้ว” เขาบอก “เรื่องนั้นมันง่าย คำนั้นไม่มีความหมายอะไรเลย ยิ่งกว่าไม่มีเสียอีก”

คนตาบอดถามว่ามีอะไรอยู่ข้างบน

“เหนือหัวมนุษย์ขึ้นไปราวสิบช่วงตัว มีหลังคาครอบโลกอยู่ เป็นหินที่เรียบลื่น แสนราบเรียบและสวยงามที่สุด”

นูเนซร้องไห้ครั้ง “อย่าเพิ่งถามอะไรเลย เอาอาหารให้ฉันกินก่อนที่ฉันจะตายเถอะ”

เขาคาดว่าคงถูกลงโทษขั้นรุนแรง แต่ปรากฏว่าคนตาบอดมีจิตใจอดทนอดกลั้นดีทีเดียว พวกนั้นถือการลุกฮือ

ต่อต้านว่าเป็นหลักฐานอีกหนึ่งข้อที่ยืนยันถึงปัญญาที่บึกและ ความต่ำต้อยของเขา ดังนั้นหลังจากลงแค้นเสร็จ

พวกนี้ก็มีมอบหมายงานง่ายๆ ซึ่งต้องใช้แรงกายหนักยิ่งกว่างานอื่นทั้งหมด และในเมื่อไม่เห็นทางรอดทางอื่น

นูเนซจึงทำตามคำสั่งโดยไม่ขัดขืนอีก

เขานอนป่วยอยู่หลายวัน ในระหว่างนั้นคนตาบอดก็เฝ้าพยาบาลเขาด้วยใจกรุณา ซึ่งยิ่งทำให้การยอมจำนน

ของเขาบริสุทธิ์มากขึ้น แต่ที่ทรมานเหลือล้นคือพวกนั้นยื่นกรานให้เขานอนในห้องมืดๆ มีพวกนักคิดตาบอด

ผลัดกันเข้ามาคุยเรื่องความคิดชั่วร้ายของเขา พร้อมกับตำหนิว่ากล่าวเขาเสียยกใหญ่ที่เขาไม่เชื่อเรื่องแผ่นหิน

โค้งครอบจักรวาล จนกระทั่งเขาเกือบจะสงสัยว่าหรือเขาเองโดนนัยน์ตาเล่นตลกเอาถึงได้มองไม่เห็นมัน

ด้วยเหตุนี้ นูเนซจึงได้กลายเป็นพลเมืองแห่งดินแดนคนตาบอด คนเหล่านี้กลายเป็นบุคคลที่เขารู้จัก หาใช่คนที่

เขาเรียกเหมารวมว่าคนตาบอดเช่นก่อน และโลกที่อยู่เลยขุนเขาออกไปก็ยิ่งห่างไกลและเลือนรางลงทุกที ยาคี

อบนายของเขาเป็นคนใจดี ยามที่แก่ไม่โกรธใคร มีเปโตร หลานชายยาค็อบ และยังมีเมดินา-ซาโรต ลูกสาวคนเล็กของยาค็อบ

ในโลกของคนตาบอด เมดินา-ซาโรตไม่ค่อยเป็นที่ชื่นชมนัก เนื่องจากหล่อนมีโครงหน้าชัดเจน ขาดความราบเรียบมันเงาอันเป็นความงามของสตรีในอุดมคติของชายตาบอด ทว่านุเนซนี่ก็ชอบความงามของหล่อน ตั้งแต่แรกเห็น ต่อมาหล่อนก็กลายเป็นสิ่งสวยงามที่สุดในโลกใบนี้ ตาที่ปิดสนิทของหล่อนไม่เป็นสีแดงและกลวงยุบเหมือนทุกคนในหุบเขา หากแต่สูงขึ้นตามปกติ ดูราวกับอาจลืมตาขึ้นเมื่อไรก็ได้ ขนตาหล่อนยาววงองงาม ซึ่งถือกันว่าเป็นความอัปลักษณวิรายแรง และเสียงพูดของหล่อนก็เบา ไม่ถูกใจหนุ่มในหุบเขาผู้มีหูเฉียบไว ทำให้หล่อนเดียวดายไร้คู่รัก

จนวันหนึ่งนุเนซคิดว่าถ้าเขาชนะใจหญิงสาวคนนี้ได้ เขาจะยอมตกลงใจอยู่ในหุบเขาแห่งนี้ไปตราบนานชีวิตหาไม่ เขาเฝ้ามองดูหล่อน คอยหาโอกาสรับใช้ทำโน่นทำนี่ให้หล่อนอยู่เรื่อยๆ ต่อมาไม่นานเขาพบว่าหล่อนเองก็เมียงมองเขาเช่นกัน ในวันหยุดวันหนึ่งทั้งสองนั่งแนบชิดกันท่ามกลางแสงดาวจางๆ เสียงดนตรีลอยแผ่วแผ่วหวานมา มือของเขาเลื่อนไปทาบทั่วมือหล่อน และเขารวบรวมความกล้าจับมือหล่อนไว้ และหล่อนก็บีบมือตอบมาเบาๆ และแล้ววันหนึ่งเมื่อทั้งสองกินอาหารกันอยู่ในความมืด เขาพบว่ามือของหล่อนเลื่อนมาแตะมือเขาอย่างแผ่วเบา ทันใดนั้นเมื่อไฟในเตาลุกวาวขึ้นเขาจึงเห็นแววอ่อนโยนนุ่มนวลในสีหน้าของหล่อน

นุเนซพยายามหาโอกาสพูดกับหล่อน วันหนึ่ง เขาไปหาหล่อนขณะที่หล่อนนั่งปั่นด้ายอยู่กลางแสงจันทร์ในหน้าร้อน ร่างหล่อนแลดูลึกลับคล้ายสลักเสลาขึ้นด้วยเงิน เขานั่งลงที่ปลายเท้าหญิงสาว และบอกว่าเขารักหล่อน บอกว่าหล่อนช่างงามดมหมดจดในสายตาเขา น้ำเสียงที่เขาใช้เป็นน้ำเสียงของคนมีความรัก มันอ่อนโยนและแผ่ด้วยแววเคารพยำเกรง และไม่เคยมีผู้ใดเกิดทูลงนุชาหล่อนเช่นนี้ หล่อนไม่ได้ให้คำตอบชัดแจ้ง ทว่าไม่เหลือข้อสงสัยว่าหล่อนต้องใจคำพูดของเขา

หลังจากวันนั้นเขาก็พูดคุยกับหล่อนทุกครั้งที่มีโอกาส หุบเขากลายเป็นโลกของเขา โลกที่อยู่พ้นจากขุนเขาขึ้นไปโลกซึ่งมนุษย์ใช้ชีวิตในตอนกลางวัน มิได้เป็นอย่างอื่นนอกจากนิทาน ซึ่งเขาตั้งใจว่าสักวันหนึ่งจะเล่าให้หล่อนฟัง เขาลองหยั่งเชิงพูดเรื่องการมองเห็นกับหล่อนแบบกล้าๆ กลัวๆ สำหรับหล่อนแล้ว การมองเห็นเป็นจินตนาการฝันเพื่อแสนสวยงาม หล่อนนั่งฟังเขาพรรณนาถึงดวงดาวบนท้องฟ้า ภูเขา และใบหน้าอ่อนหวานของหล่อนกลางแสงจันทร์สว่าง ดูราวกับหล่อนกำลังปล่อยใจเคลิบเคลิ้มในความหลงผิด หล่อนมิได้เชื่อเขา และเข้าใจที่เขาพูดเพียงแต่ครั้งเดียวเท่านั้น ทว่าหล่อนเป็นสุขประหลาดคล้ายมาได้ฟังเรื่องเหล่านี้ และนุเนซก็รู้สึกว่หล่อนเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาพูด

รักของนูเนซทำให้เขาสูญเสียความกลัว และประจวบความกล้าให้ เขาวางแผนจะขออนุญาตยาคีบและผู้เฒ่าผู้แก่แต่งงานกับหล่อน แต่แล้วหล่อนก็เริ่มกลัวและลังเล คนที่ไปบอกยาคีบว่าเมดินา-ซาโรตรักอยู่กับนูเนซกลับเป็นพี่สาวคนหนึ่งของหล่อน ทันทีที่เรื่องแต่งงานระหว่างนูเนซกับเมดินา-ซาโรตแพร่ออกไปก็มีเสียงทัดทานหนาหู ไม่ใช่เพราะหวงแหนหล่อน หากเพราะทุกคนมองว่านูเนซเป็นคนนอก โง่เขลาเบาปัญญา ต้อยต่ำจนไม่นับเป็นมนุษย์ บรรดาพี่สาวของหล่อนไม่เห็นด้วยอย่างรุนแรง เพราะกลัวพวกตัวเองจะพลอยต้อยต่ำไปด้วย ส่วนยาคีบผู้เป็นพ่อ ถึงแม้จะชอบใจเจ้าทาสเชอเองจะอยู่ข้าง แก่ก็ส่ายหน้าบอกว่าไม่มีทาง พวกคนหนุ่มพากันเดียดดาลว่านูเนซจะทำให้เฒ่าพันธุ์คนตาบอดเสื่อมเสีย มีอยู่คนหนึ่งถึงขนาดกรากเข้ามาด่าทอและทำร้ายนูเนซ เขาได้กลับ และได้ใช้ประโยชน์จากสายตาเป็นครั้งแรก ถึงแม้ตอนนั้นจะโพล้เพล้แล้วก็ตาม หลังจากครั้งนั้นไม่มีผู้ชายคนไหนกล้าต่อกรกับเขาอีก แต่ถึงกระนั้นก็ไม่ยอมรับเรื่องการแต่งงานอยู่ดี

แต่ไหนแต่ไรมาเฒ่ายาคีบแก่เอ็นดูลูกสาวคนสุดท้องมากเป็นพิเศษ แก่จึงปวดใจนักเมื่อลูกสาวมาร่ำไห้ซบกับบ่า “ลูกเอ๋ย เจ้านั้นมันปัญญาทึบ คิดเรื่องโน้นเรื่องนี้เป็นตุเป็นตะ ล้วนแต่เหลวไหลไม่ได้ความ” “ฉันรู้จะพ่อ” เมดินา-ซาโรตสะอื้น “แต่เขาก็ดีขึ้นกว่าแต่ก่อน เขาดีขึ้นแล้วนะจะพ่อ เขาแข็งแรงมากนะ และก็ใจดี เขาแข็งแรงและใจดีกว่าผู้ชายทั้งโลก เขารักฉัน และฉันก็รักเขาจะพ่อ” เฒ่าจาคีบทุกซิกที่เห็นลูกสาวระทมทุกข์ และที่น่ากลุ้มใจกว่าก็คือ แกเองก็ชอบนูเนซอยู่หลายเรื่อง แกจึงไปที่ห้องประชุมสภาซึ่งปิดทึบไร้หน้าต่าง แล้วนั่งลงฟังพวกผู้เฒ่าพูดคุยหารื้อกัน พอเห็นจังหวะเหมาะแก่ก็พูดขึ้นว่า “มันดีขึ้นกว่าแต่ก่อนนะ มีโอกาสมากทีเดียวที่วันหนึ่งมันจะคิดอ่านได้ตามปกติเหมือนพวกเรา”. หลังจากนั้น ผู้เฒ่าคนหนึ่งซึ่งคิดใคร่ครวญอยู่นานก็เกิดความคิดขึ้นอย่างหนึ่ง ชาวบ้านยกให้แกเป็นหมอผู้เก่งกาจ และเป็นหมอผีประจำหมู่บ้านเขาผู้มีความคิดลึกซึ้งแปลกใหม่ แกกำลังคิดว่าน่าจะลองรักษาอาการผิดปกติของนูเนซดูสักตั้ง

วันหนึ่ง ขณะยาคีบมาประชุมอยู่ด้วย หมอเฒ่าแกก็ยกเรื่องนูเนซขึ้นมาพูดคุย “ฉันตรวจร่างกายเจ้านูเนซดู” แกว่า “ฉันเริ่มจะเข้าใจปัญหาของมันแล้วละ ฉันคิดว่ามันมีโอกาสหายมากทีเดียว”

“นั่นล่ะที่ฉันหวังมาตลอด” ยาคีบว่า

“สมองของมันเพี้ยนไป” หมอตาบอดวินิจฉัย

พวกคนแก่คนเฒ่าจึงมำกันว่าเป็นจริงเช่นนั้น

“ก็อะไรทำให้สมองมันเพี้ยนเล่า”

“อ้าว” เฒ่ายาคีบร้อง

“นี่ไง” หมอเฒ่าตอบคำถามของตัวเอง “ก็ของพิลึกกึกกือที่เรียกว่า ‘นัยน์ตา’ ที่เป็นหลุมสวองามบนหน้าของเรา นี่แหละ สำหรับเจ้านูเนซ นี่คือโรคร้ายที่ทำให้สมองมันเพี้ยนไป มันบวมมาก มีหน้าซำยังมีขนตา หน้ตาก็ขยับได้ นี่เองที่ทำให้สมองของมันถูกรบกวนให้วอกแวกอยู่ตลอดเวลา”

“จั้นหรือกระ” เฒ่ายาคีบ “อย่างนี้เอง”

“ฉันมั่นใจว่า หากจะให้มันหายขาด เราก็แค่ทำการผ่าตัดพื้นฐานง่าย ๆ ซึ่งก็คือ กำจัดไข่อันรบกวนนี่ซะ”

“แล้วมันก็จะมีสติตั้งเหมือนคนปกติงั้นหรือ”

“มันจะมีสติตั้งครบถ้วนทุกประการ กลายเป็นพลเมืองน่านับถือคนหนึ่งทีเดียวล่ะ”

“ขอบคุณวิทยาศาสตร์มหัศจรรย์!” เฒ่ายาค้อบร้องขึ้น พูดยกมือบรู้ออกไปเพื่อบอกข่าวอันน่ายินดีด้วยความหวังนี้แก่หนูเนซ

ทว่าท่าทีของหนูเนซเมื่อได้ยินข่าวดีกลับตัวเย็นเฉียบและผิดหวัง

“แบบนี้ก็แสดงว่าแกไม่ได้รักลูกสาวฉันจริง”

เมดินา-ซาโรตเองก็พยายามหวานล่อมให้หนูเนซยอมฝ่าตัดนัยน์ตาทิ้งไป

“เธออยากให้ฉันสูญเสียพรสวรรค์ในการมองเห็นงั้นหรือ”

หล่อนสายหน้า

“การมองเห็นคือโลกของฉันนะ”

หล่อนก้มหน้าคอดอก

“โลกนี้เต็มไปด้วยสิ่งสวยงาม สิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่แสงงดงาม ดอกไม้ ผืนเห็ดราบนก้อนหิน หนังสือบางเบานุ่มละมุน เมฆลอยลิวบนท้องฟ้ายามรุ่งสาง อาทิตย์ตกกลับฟ้า และดวงดาว แล้วก็ยังมีเธอเองอีก แต่มีตาไว้มองเธอก็คุ้มแล้ว ฉันจะได้มองเห็นที่สงบนิ่งอ่อนหวานของเธอ ปากยิ้มยิ้มกรุณาของเธอ มืองดงามของเธอทั้งสองข้างที่ประสานกันไว้... เธอคือเจ้าแห่งนัยน์ตาฉันรู้ใหม่ ตานี้แหละที่มัดฉันไว้กับเธอผู้เป็นจุดหมายของคนบ้าอย่างฉัน แต่เธอจะให้ฉันต้องลูบคลำเธอ ฟังเสียงเธอ ไม่มีวันได้เห็นเธออีก ต้องอยู่ใต้หลังคาหินและความมืด ใต้หลังคาน้ำขะแยงที่กดจินตนาการของเธอให้ค่อมต่ำ ไม่มีทาง เธอไม่ได้ต้องการแบบนี้ไม่ใช่หรือ”

ความสงสัยอันร้ายกาจผุดขึ้นในใจเขา เขานิ่งไป และคาดคั้นให้หล่อนตอบคำถาม

“บางครั้ง” หล่อนเอ่ย “ฉันไม่อยาก...” หล่อนเงยบไป

“อะไร” เขาถาม ในใจเริ่มกลัวที่จะได้ยินคำตอบ

“บางครั้งฉันไม่อยากจะเธอพูดจาแบบนี้”

“แบบนี้ไหน”

“ฉันรู้ว่ามันสวยงาม มันเป็นจินตนาการของเธอ ฉันเองก็ชอบ แต่ตอนนี้...”

ร่างเขาเย็นเฉียบ “ตอนนี้” เขาเอ่ยเสียงเบา

หล่อนนั่งนิ่งไม่ไหวติง

“เธอหมายความว่า เธอคิดว่าฉันน่าจะดีขึ้น ถ้า...”

เพียงไม่นานเขาก็กระจ่างแจ้งทุกสิ่งทุกอย่าง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นคงเป็นความโกรธ โกรธโชคชะตาอันน่าเศร้า ขณะเดียวกันเขาก็เข้าใจความไม่รู้ของหล่อน ความรู้สึกนี้แทบจะใกล้เคียงกับความเวทนาสงสารเลยทีเดียว

“ที่รัก” เขาเอ่ย ไบหน้าซีดขาวของเมดิνα-ซาโรตทำให้เขารู้ว่าหล่อนต้องข่มกั้นเพียงไรที่จะไม่เอ่ยสิ่งต่างๆ ออกมาตามคิด เขาโอบกอดหล่อนไว้ จุมพิตที่หูหล่อน ทั้งสองนั่งเงียบกันอยู่เช่นนั้นครู่ใหญ่

“แล้วถ้าฉันยอมเล่า” เขาเอ่ยขึ้นเสียงนุ่มนวล

หล่อนยกแขนขึ้นโอบรอบคอเขาแล้วร้องห่มร้องไห้เจียนขาดใจ “เธอจะยอมจริงๆ นะ” หล่อนสะอื้น “เธอจะยอม ไซ้ไหมจ๊ะ”

สัปดาห์ก่อนถึงวันผ่าตัดที่จะยกฐานะฐานะจากทาสตั๋ยต่ำขึ้นมาเป็นพลเมืองตาบอดเต็มตัว นูเนซไม่ทำสิ่งอื่น ได้นอกจากนอนหลับ ในช่วงกลางวันอันอบอุ่นด้วยแสงอาทิตย์ ขณะที่ทุกคนนอนหลับกันอย่างผาสุก เขากลับ นิ่งครุ่นคิดหรือไม่ก็เดินท่องไร้อย่างจุดหมาย พยายามทำให้ยอมรับสภาพจนตรอกของตน เขาได้ให้คำตอบ ไปแล้ว ให้คำยินยอมไปแล้ว แต่ถึงกระนั้นก็ยังไม่แน่ใจ และแล้วก็สิ้นสุดวันทำงาน ดวงอาทิตย์ลอยขึ้นเหนือ ยอดเขาสีทองอร่าม วันสุดท้ายของการแลเห็นได้มาถึงแล้ว เขาได้คุยกับเมดิνα-ซาโรตครู่เดียวก่อนที่หล่อนจะ แยกไปนอน

“พຼ່งนี้” เขาเอ่ย “ฉันจะมองไม่เห็นอะไรอีก”

“เไร่เอ่ย ยอดดวงใจของฉัน” หล่อนตอบพร้อมกับบีบสองมือของเขาแน่น

“พวกนั้นจะไม่ทำเธอเจ็บมากหรอกจ๊ะ” หล่อนบอกเขา “เธอจะต้องทนเจ็บได้ และผ่านไปได้ด้วยดี ที่รัก เพื่อฉัน ึง ที่รักจ๋า ถ้าฉันเอาชีวิตและหัวใจให้เธอได้ ฉันยินดีจะชดใช้ให้เธอ สุดที่รักของฉัน สุดที่รักเสียงอ่อนโยนของฉัน ฉันจะชดใช้ให้เธอจ๊ะ”

ใจเขาท่วมท้นไปด้วยความสงสารตัวเองและหล่อน

เขากอดหล่อน ประทับริมฝีปากบนปากหล่อนแนบแน่น แล้วมองหน้างามเป็นครั้งสุดท้าย “ไปละนะ” เขา กระซิบกับภาพอันแสนสวยนั้น “ไปละนะ”

จากนั้นเขาก็หันหลังให้หล่อนอย่างเงียบเงียบ หล่อนได้ยินเสียงเขาเดินห่างออกไปช้า ๆ จังหวะฝีเท้า นั้น ยังผลให้หล่อนร้องไห้ออกมาด้วยสุดจะกลั้นอารมณ์ เขาเดินจากไปแล้ว เขาตั้งใจไว้ว่าจะไปยังสถานที่ห่างไกล ซึ่งดอกนารีสีชัชชวแสนสวยขึ้นประดับทุ่งหญ้า และอยู่ที่นั่นจนกว่าจะถึงเวลาสังเวคดวงตา แต่ขณะที่เดิน เขาก็เงยหน้าขึ้นมองท้องฟ้ายามเช้า เช้าวันนั้นดูราวกับเทพธิดาสวมชุดเกราะเดินลงมาจากที่สูงชันด้วยท่วงท่า แก้วกล้า... เขารู้สึกประหนึ่งว่า ยามอยู่เบื้องหน้าความงามยิ่งใหญ่นี้ โลกของคนตาบอดในหุบเขาและความ รักของเขา ล้วนเป็นเพียงหลุมลึกของบาป เขาไม่ได้หักเหลี่ยมดั่งที่ตั้งใจ หากเดินมุ่งหน้าต่อจนผ่านกำแพงวงกลม ออกไปถึงทุ่งหิน นัยน์ตาจ้องจับที่ก้อนน้ำแข็งและหิมะที่อาบทาแสงอาทิตย์

เขาแลเห็นความมดงามอันไม่มีที่สิ้นสุด และจินตนาการก็เพริดผ่านสิ่งเหล่านี้ไปหาสรรพสิ่งที่ไกลออกไป ซึ่ง บัดนี้เขาจำต้องสละมันทิ้งไปตลอดกาล เขาคิดถึงโลกเสรีที่จากมา โลกแห่งนั้นเป็นของเขา เขานึกภาพเนินชัน

ซึ่งอยู่ไกลออกไป ระยะทางไกลโพ้น โบโกตาเมืองแห่งความงามหลากหลายที่ไม่เคยหยุดเคลื่อนไหว ยามกลางวันสว่างโชติช่วง กลางคืนลึกลับด้วยแสงไฟฟ้า เมืองแห่งราชวัง น้ำพุ รูปปั้น และบ้านหลังสีขาว เห็นตั้งเด่นงามตามาแต่ไกล คนเดินทางลงจากภูเขาเพียงวันสองวันก็จะเข้าไปใกล้ถนนหนทางร่วนวายแจจของเมืองได้แล้ว เขาคิดถึงการสัญจรทางน้ำ วันแล้ววันเล่า จากโบโกตาเมืองใหญ่ไปยังโลกห่างไกลที่กว้างใหญ่ยิ่งกว่า นั่งเรือผ่านเมืองและหุบเขา ผ่านป่าเขาและที่รกร้าง ล่องไปกับกระแสน้ำวันแล้ววันเล่า จนกระทั่งฝั่งน้ำค่อยถอยห่างออกไป และเรือกลไฟลำนีมาแล่นผ่านสะบัดน้ำกระเซ็น และแล้วก็ไปถึงทะเล ท้องทะเลที่ไร้ขีดจำกัดและเกาะแก่งนับพันนับหมื่น ไกลออกไปมองเห็นเรือลึบๆ กำลังอยู่ระหว่างการเดินทางอันไม่หยุดหย่อนรอบโลกกว้าง ที่ทะเลไม่มีขุนเขากีดกัน ท้องฟ้าที่มองเห็นจึงไม่ใช่เพียงแผ่นกลมดั่งเช่นที่นี้ หากเป็นผืนโค้งสีน้ำเงินเข้ม ลึกลับ ลึกลับยิ่งกว่าความลึกใดๆ และดวงดาวก็ลอยละล่องหมุนวน...

นัยน์ตาเขาเริ่มพินิจมองม่านขุนเขาอย่างละเอียดลเอียดด้วยความอยากรู้แรงกล้า ลองคิดดูว่า หากใครสักคนเดินขึ้นไปเรื่อยๆ ตามลำห้วยจนถึงปากปล่องไฟข้างบนนั้น ก็น่าจะออกไปโผล่กลางป่าสนแคระแกร็นที่ขึ้นเป็นแนวล้อมรอบคูประหนึ่งสันดอนหิน และต้นที่อยู่สูงขึ้นไปบนหุบเขาก็ยิ่งสูงขึ้นไปลำดับ จากนั้นไปเล่า กองหินพะเนินที่ริมเขาน่าจะไม่ใช่ปัญหา จากนั้นคงต้องปีนปายเนินขึ้นไปจนถึงเงื้อมผาใต้หิมะ และถ้าออกไปทางปล่องไฟไม่สำเร็จ เดินไกลออกไปหน่อยทางทิศตะวันออกอาจจะมีทางที่ดีกว่า ต่อจากนั้นล่ะ หลังจากนั้นคงเป็นผืนหิมะทาบทาสีอำพัน ยังเหลือระยะทางป่าช้าภูอันงดงามอยู่อีกครึ่งทาง และคนคนนั้นก็ต้องอาศัยโชคช่วยอีกแรงหนึ่ง

เขาชำเลืองกลับไปทางหมู่บ้าน แล้วหมุนตัวไปประสานมือทำท่าคารวะ เขานึกถึงเมดิना-ซาโรต บัดนี้หล่อนเหลือเพียงร่างเด็กจิวและอยู่แสนไกลจากเขา เขาหันกลับไปสู่กำแพงภูเขาอีกครั้ง กลางวันกำลังจะเริ่มต้นให้แก่เขาแล้ว ครั้นแล้วเขาก็เริ่มปีนปายด้วยความระมัดระวัง เมื่ออาทิตย์ตกเขาจึงหยุดปีน ทว่าตอนนั้นก็ขึ้นไปได้สูงมากแล้ว เสื้อผ้าเขาขาดรื้อย แขนขาเปรอะเปื้อนเลือด เนื้อตัวฟกช้ำไปหลายแห่ง หากเขานอนราบราวกับกำลังพักผ่อนสบายอารมณ์ โบกหน้าแตรด้วยรอยยิ้ม จากจุดที่เขาอนอยู่นี้ หุบเขาดูประดุจหลุมขนาดใหญ่อยู่ต่ำลงไปราวหนึ่งไมล์ บรรยากาศโพล้เพล้ปกคลุมด้วยเงามืดและหมอกลอยเรียทั่วทั้งบริเวณ ถึงแม้ยอดเขารอบๆ ตัวจะยังคงสูงสว่างดุจกองเพลิง และวัตถุก้อนเล็กๆ บางอย่างในหมูหินใกล้มืออาบไปด้วยความมดงามและแสงสุกปลั่ง สายแร่สีเขียวแทงลอดสีเทาออกมา หินคริสตัลก้อนเล็กๆ เปล่งประกายวิบวับอยู่ตรงโน้นตรงนี้ เห็นราเด็กจิวสีส้มขึ้นอยู่แนบกับโบหน้าเขาตัวเอง ในหุบเขามีเงาของอะไรบางอย่างที่ลึกลับและล้าลึก จากสีน้ำเงินแปรเป็นสีม่วง สีม่วงกลืนเกลื่อนเป็นความดำมืดที่ขาบด้วยแสงสว่าง และเหนือศีรษะเขาคือท้องฟ้าไพศาลมิรู้จบ แต่เขาไม่ได้ใส่ใจสิ่งเหล่านี้อีกต่อไป หากยังนอนแน่นิ่งอยู่ ณ ที่เดิม โบกหน้าแตรยิ้ม ราวกับว่าเพียงได้เห็นพื้นจากดินแดนคนตาบอดเขาก็อิ่มเอมใจแล้ว ทั้งที่เขาเคยหมายมั่นปั้นมือจะได้เป็นราชันของที่นี่ แสงเรืองรองของตะวันตกดินเลยผ่านไปแล้ว ราตรีย่างกรายมาถึง และเขาก็ยังนอนอยู่ตรงนั้น ภายใต้วงดาวเย็นเฉียบสุกใส

มโนราห์ แปล